

DECEMBER 2022

HET MAGAZINE VOOR [OUD]LEDEN VAN HET REGIMENT EN 42 BATALJON LIMBURGSE JAGERS | OPGERICHT 23.11.1813

DE LIMBURGSE JAGER

Commando-overdracht

Eagle Challenge

BALKAN Missies

COLUMNS

- 03 Voorwoord regimentscommandant
- 50 Nawoord voorzitter Stichting RLJ

NVHR

- 05 Eerbetoon aan Tom Krist
bezoek van de nieuwe gouverneur, generaal Eichelsheim en generaal-majoor Von Butler
commandowissel Chasseurs Ardennais
onthulling plaquette
- 07 Phaffdag 2022
- 22 Commando-overdracht en beëdiging
- 36 Limburgse Jager in den vreemde

OP OEFENING

- 09 A-Cie - Furious Wolf
- 12 C-Cie - Eagle Challenge Limburg

REÜNIE

- 27 Limburgse Jagers op de Balkan 1995-2004

OP MISSIE

- 32 Hunters op missie in de Balkan

HISTORISCH

- 17 5-6 regiment infanterie
- 20 Oost-Indisch doof
- 39 MOBcomplex Oirschot

TRADITIES

- 42 Dienstmedailles en sportonderscheidingen

MUZIEK

- 45 Antoon Mikuska

HISTORISCHE COLLECTIE

- 49 Nieuwe aanwinsten

51 BESTUUR EN AFDELINGEN

COLOFON

Artikelen en foto's: zie artikelen
Redactie: Marijn Verbaant, Nico Vroom, Thomas Groeneveld
Opmaak: Ben Janssen
Druk: drukkerij Gijsemberg - Maasmechelen - www.gijsemberg.be
Voorzijde: Commando-overdracht
Binnenzijde: Eagle Challenge Limburg
Achterzijde: Monument met Maaskeienpad cfm ontwerp Arno Coenen, foto Herman Pook

“ HET GAAT EEN UITDAGENDE EN INTENSIEVE PERIODE WORDEN.”

Luitenant-kolonel Rutger Saathof
Commandant Regiment Limburgse Jagers en 42 Painfbat LJ

Beste Regiments- en Bataljonsgenoten,
 belangstellenden voor ons Regiment,

Op 15 september jl heb ik op het Vrijthof te Maastricht het commando over 42 Panterinfanteriebataljon en Regiment Limburgse Jagers overgenomen van Luitenant-kolonel Ron Plender. Laat ik beginnen met mijn dank uit te spreken aan iedereen die heeft bijgedragen aan deze mooie en waardige ceremonie en de warme manier waarop ik welkom ben geheten door de familie de Jager, dank!

Daarnaast wil ik me graag als nieuwe commandant aan u voorstellen. Ik ben Rutger Saathof, getrouwd met Rubia. We hebben twee kinderen, Pim (18) en Lola (11) en zijn woonachtig in Nijverdal. Na mijn (korte) opleiding aan de KMA ben ik mijn loopbaan gestart bij 42 Tankbataljon Regiment Huzaaren Prins van Oranje. Bij dit bataljon heb ik diverse functies vervuld en ben ik uitgezonden geweest naar voormalig Joegoslavië. Vervolgens heb ik mijn eerste functie buiten het operationele domein vervuld bij het Kennis Centrum Grondgebonden Manoeuvre. In deze periode ben ik uitgezonden naar Afghanistan als stafofficier in het hoofdkwartier van Regional Command

South te Kandahar. Aansluitend werd ik planner bij de brigadestaf 43 Gemechaniseerde Brigade om vervolgens in 2009 Compagniescommandant te worden bij de Charlie compagnie van 44 Pantserinfanteriebataljon Regiment Infanterie Prins Johan Willem Friso. Met deze plaatsing heb ik tevens de overstap gemaakt naar de infanterie. Na mijn compagniescommando volgde opnieuw een plaatsing bij het Kennis Centrum Grondgebonden Manoeuvre, ditmaal als hoofd bureau pantserinfanterie. Aansluitend heb ik de Hoger Defensievorming gevolgd waarna ik functies heb vervuld bij Staf CLAS, Land Training Centre, hoofd sectie G3 43 Gemechaniseerde brigade en onlangs bij de defensiestaf bij de Directie Aansturing Operationele Gereedstelling (DAOG). In de laatste functie heb ik ook mijn master 'Military Strategic Studies' gehaald aan de faculteit militaire wetenschappen te Breda. Nu, voor het eerst geplaatst in Oirschot bij 13 Lichte Brigade en 42 Pantserinfanteriebataljon Limburgse Jagers, overheerst het gevoel van trots om commandant te mogen zijn van een bataljon en regiment met een rijke historie

en een eigen karakter, en van mensen die zich met ziel en zaligheid inzetten voor het bataljon en het Regiment.

Voordat ik vooruit kijk, wil ik kort terugkijken op de afgelopen periode. Een periode waarin het bataljon op diverse fronten actief was. De eerste helft van het jaar heeft het bataljon met een deel van de Batstaf en de B-Cie haar bijdrage geleverd aan de enhanced Forward Presence en op dit moment bevindt zich opnieuw een deel van de bataljonsstaf en de A-Cie in Litouwen. Als aanvulling hierop levert het Antitank peloton van de D-Cie haar bijdrage aan het operationeel experiment met de zogenaamd Unmanned Ground Vehicles (UGV). Dit experiment is in diverse media onder de aandacht gebracht met als bijzonderheid dat Nederland hiermee voorloopt op haar partners. Daarnaast hebben we onlangs geoefend in Senegal. Dit betrof een eerste stap om de oefenmogelijkheden op het Afrikaanse continent structureel vorm te geven. Helaas waren de randvoorwaarden nog niet volgens onze normen geregeld waardoor we de B-Cie niet verantwoord >>

konden laten deelnemen. Desondanks mag de strategische verplaatsing en de afgeslankte oefening als succes bestempeld worden. Trots op onze bijdrage en onze mensen!

Vooruitkijkend zou het gek zijn als ik zeg dat het uitdagend gaat worden en dat het een intensieve periode wordt. Na al mijn jaren binnen Defensie durf ik te stellen dat dit altijd zo is in de operationele wereld. Daarbij zal het niemand zijn ontgaan dat het gevoel van urgentie terug is na 24 februari. Als gevolg hiervan zal voor ons bataljon de samenwerking met onze NAVO partners, in het bijzonder Duitsland, de komende jaren intensiever worden. Zo heeft het bataljon in 2023 de opdracht om onderdeel te zijn van de Very High Readiness Joint Taskforce (VJTF) van de NAVO. Met een deel van de bataljonsstaf, de C-Cie en de D-Cie staan we hiervoor gereed. Dit doen we samen met 17 Pantserinfanteriebataljon GFPI onder leiding van de Duitse 37e Panzergrenadier brigade. Daarnaast richt het bataljon zich de komende periode tot en met 2024 op de training en certificering van het bataljon in de context van het grootschalige conflict waardoor we in staat zijn om iedere opdracht uit te voeren. Op dit moment is het noodzakelijk om hiervoor de juiste randvoorwaarden te creëren. De kwantitatieve en kwalitatieve vulling van het bataljon vormt daarom, in navolging van mijn voorganger, één van onze hoofdaandachtspunten.

Naast bovengenoemde focus met het bataljon vind ik het belangrijk om de verbinding tussen het bataljon en het regiment, actief en niet-actief dienende te behouden en te versterken. Dit doen we onder andere door het organiseren van diverse regimentsactiviteiten. Gelukkig lijkt de corona-pandemie onze mogelijkheden hierin niet meer te beperken. Naast de beëdiging en commando-overdracht te Maastricht is ook de Phaffdag weer gehouden en hebben we ook aandacht kunnen besteden aan herdenkingen en activiteiten in het openbaar. Een mooi voorbeeld hiervan is de onlangs gehouden gewondenlunch. Kortom, naast de operationele focus blijven we aandacht besteden aan de zorg van onze mensen, de tradities van ons regiment en onze bijzondere band met Limburg.

Voor elkaar, Altijd!

EERBETOON AAN TOM

Bij de brug Heukelomseweg (Gemeente Tilburg) is donderdag 7 april het naambord van Eerste-Luitenant Tom Krist officieel onthuld. Hij overleed in 2007 aan verwondingen die hij opliep tijdens zijn missie in Afghanistan. In het bijzijn van de ouders van Tom Krist, familie, vrienden, zijn oud-peloton en medewerkers van Defensie, Veteranen Platform en Rijkswaterstaat vond de officiële onthulling plaats. Vanwege de coronamaatregelen is de onthulling enkele keren uitgesteld. Burgemeester Weterings heeft samen met de zus van Tom, Renée Krist, het naambord van Eerste-Luitenant Tom Krist onthuld.

GENERAAL EICHELSHEIM OP BEZOEK

Op 14 juli was de Commandant der Strijdkrachten, Generaal Eichelsheim op bezoek bij het RAS-peloton van de Limburgse Jagers om zich te informeren over de mogelijk en onmogelijkheden van dit nieuwe materieel. Het RAS peloton is voor trainingsdoeleinden naar Litouwen uitgezonden.

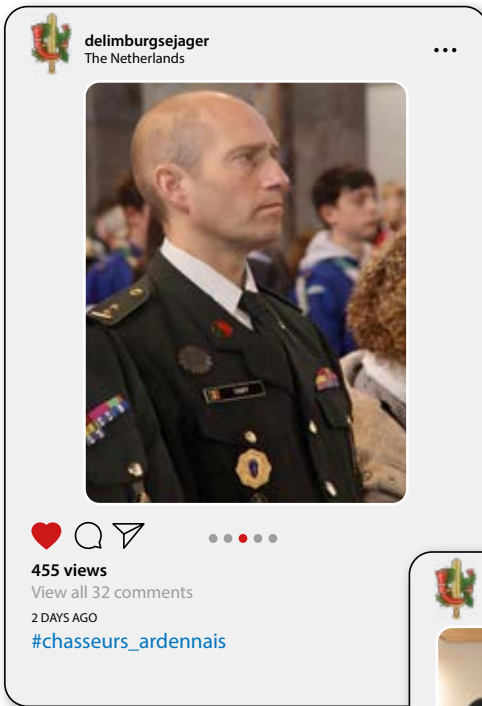

ONTHULLING PLAQUETTE BIJ DE BRUG MET DE TWAALF GATEN

Bij een ongeluk tijdens een militaire oefening op het voormalig Fort Vossegat, kwamen in 1912 zes militairen om het leven. Het ongeluk veroorzaakte een schokgolf in Nederland. Na 110 jaar eert op 6 september de Kromhoutkazerne hun levens met een plaquette bij De Brug met de Twaalf Gat, middenin gebouw K9. Bij de onthulling zegt Regimentsadjutant Gerard Theunissen van 42 BLJ Limburgse Jagers Wij zijn hier vandaag omdat de omgekomen militairen behoorden tot het 2e Regiment Infanterie, het stamregiment waarvan wij de tradities voortzetten. Echter op de plaquette is abusievelijk 5e Regiment vermeld, hetgeen zal worden aangepast.

COMMANDOWISSEL

Op 7 oktober jl heeft ook bij ons zusterregiment Chasseurs Ardennais een commandowisseling plaatsgehad. Lkol Thiry nam het commando over van Lkol Doniaux.

BEZOEK VAN DE NIEUWE GOUVERNEUR

Op 28 oktober heeft de nieuwe Gouverneur van Limburg, Emile Roemer, kennis gemaakt met de Limburgse Jagers. Tijdens dit bezoek is hij rondgeleid in onze Historische Collectie, bekeek ons monument en het werd er afgesloten in het Heimbetrieb. De Regimentscommandant, Rutger Saathof, heeft hierbij een goed beeld van het Regiment kunnen schetsen. Gesproken is over kansen voor bataljon en regiment in relatie tot de provincie.

BEZOEK VAN GENERAL-MAJOR VON BUTLER

Op 4 november jl bracht de commandant van de Duitse 10. Panzerdivision, Generalmajor von Butler een bezoek aan de Limburgse Jagers. De 13e brigade gaat worden ingedeeld bij deze divisie. Tijdens de kennismaking is hij geïnformeerd over de huidige capaciteiten van 42BLJ en welke inzet deze al geleverd heeft in het verleden

PHAFFDAG 2022

Tekst | Nico Vroom - Foto's | Tom Dijkmans

Eindelijk konden we weer als familie de Jager oud en jong, van 93 jaar tot 18 jaar samenkomen in Oirschot om onze Regimentsjaardag, de Phaffdag, te vieren. Samen komen met oud jagers van alle onderdelen, een Indië veteraan de heer Elbers 93 jaar, Henk Kanters van 432 BLJ Liplg 1956-6, die de overgang meegeemaakt heeft naar de omnummering naar 16 BLJ samen met zijn vrouw Jeanne. Maar ook oud LJers van de DemCie, 13 StStCie, 17 BLJ en natuurlijk 42 BLJ van heel vroeger, maar ook van de Missies op de Balkan, Irak, Afghanistan. En onze "eigen" Schutterrij, De Jonge en Oude Nobele Schutterrij van Valkenburg met haar Keizer en Koning in zijn gelederen.

De samenkomst begon in ons Heimbetrieb met koffie en natuurlijk vlaai. Omdat het programma iets was omgezet, werd hierna een bezoek gebracht aan onze Historische Collectie. Velen konden zich hier zich deels terugvinden in de attributen, wapens etc uit hun diensttijd. Vervolgens keerden we voor de lunch weer terug naar het Heimbetrieb.

Na de lunch werden we uitgebreid geïnformeerd over de nieuwe uitrusting uniform schoeisel etc voor onze jongere Regimentsgenoten. Harnassen die met platen scherfvesten worden, drie verschillende rugzakken van kleine tot een zeer grote,

drie soorten schoenen van welbekende outdoor-merken en een tijdelijk en nieuw gevechtspak. Wat een verschil met de vijftiger jaren van de vorige eeuw en de decennia daarna.

En dan tot slot de herdenking van onze gesneuvelden, verongelukten, overledenen door ziekte bij ons mooie Monument dat door de inspanningen van de vorige commandant uitgebreid is met pad met Limburgse Maaskeitjes. En vervolmaking van het idee van Arno Coenen, die ook het fronton op het monument, een geschenk van de Provincie Limburg, heeft ontworpen. >>

*“Verleden en heden
qua uniformering.”*

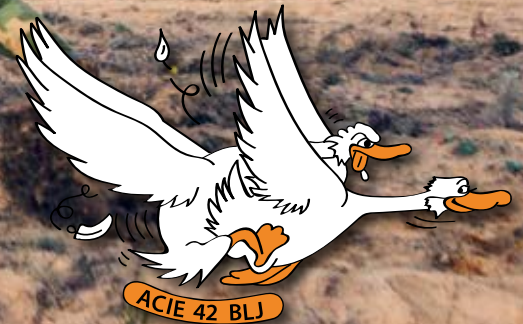

De Regimentscommandant Luitenant-kolonel Rutger Saathof leidde de herdenking in met een korte toespraak, waarin hij het belang van deze dag uitdroeg. De toespraak van Luitenant-kolonel Cees van der Ploeg, de voorzitter van de Stichting en Vereniging Regiment Limburgse Jagers, sloot daarbij op aan. Na het dodenappel opgelezen door de Regimentskorporaal volgde stilte en Wilhelmus ter afsluiting.

FURIOUS WOLF - PANEVĖŽYS

Tekst | Elnt Kampstra - Foto's | A-Cie

Integratie JTAC binnen infanterie eenheid

“Een vliegveld terug veroveren uit vijandelijke handen met zo min mogelijk *collateral damage*. Dat was het doel tijdens de oefening Furious Wolf in Litouwen. Een deel van het ‘A-team’ oefende het bereden en uitgestegen optreden in verstedelijkt gebied. Daarbij kreeg de eenheid een van de multinationale JTAC-teams tot haar beschikking voor close air support (CAS).” Zo omschreef de Koninklijke Landmacht de oefening Furious Wolf. Echter kwam niet alleen het optreden in verstedelijkt gebied terug, maar ook zeker het optreden in de Litouwse bebossing rond om het vliegveld. Het doel van het scenario was duidelijk, het trainingsdoel was de integratie van de JTAC binnen het infanterie peloton en de samenwerking met de *ground force commander* (GFC). Het interessante aan deze integratie is om de verschillen te zien tussen multinationale JTAC-teams en de verandering in dynamiek van het klassieke infanterie-gevecht wat ons allemaal aangeleerd wordt in de handboeken en opleidingen.

OEFENSCENARIO'S

In het scenario was het vliegveld van Panevėžys ingenomen door een luchlandingseenheid van om en nabij 40 strijders (*Force Protection*), ondersteund door een luchtdoelartillerie-eenheid ter grootte van een compagnie en een sniper-koppel met overzicht over het terrein vanuit de wachttower van het vliegveld. Hier tegenover stond een enkel Nederlands peloton,

ondersteund door een JTAC team met per scenario een andere *Close Air Support* (CAS) -asset. De verhouding offensief tegenover defensief maakte ons zwaar afhankelijk van de JTAC en zijn CAS-asset om verliezen aan eigen zijde zo veel mogelijk te voorkomen en de actie tot een goed einde te brengen. Om er voor iedereen zo veel mogelijk leerwinst uit te halen, waren er drie verschillende scenario's gecreëerd

waarin hetzelfde doel continue behaald moest worden. Een aanval te voet over twee assen, een bereden aanval, uiteindelijk ondersteund door een uitgestegen element, over een as en een scenario waarin we via het verstedelijkte gebied ten noorden van het vliegveld een springplank moesten vormen voor vervolgeenheden om het vliegveld zelf in te nemen.

SAMENWERKING MET TEAM VAN VERSCHILLENDE NATIONALITEITEN

Het eerste wat mij direct opviel als GFC waren de grote verschillen tussen alle JTAC-teams waarmee wij die week samen gewerkt hebben. Ten eerste de samenstelling van elk JTAC team. Zo hebben we deze week twee keer gewerkt met ons eigen FST-team, een keer bestaande uit de volledige zes man, de andere keer bestaande uit drie man. Daarnaast hebben we drie acties gedraaid met Amerikaanse teams, bestaande uit een of twee man. Het Noorse team bestaande uit drie man en een vrouw, het Duitse en Tsjechische team bestonden beide uit drie man, een Brits team bestaande uit vier man en uiteindelijk >>

“Hier is ruimte voor een quote.”

nog een gecombineerd Brits-Frans team bestaande uit zes man. Met name de Amerikaan die alles alleen moest doen, viel op ten opzichte van de overige teams waar hetzelfde werk werd gedaan door meerdere personen. Ten tweede het verschil van commandostructuur van de Nederlanders ten opzichte van alle andere landen waarmee wij die week gewerkt hebben. Bij elk land is de JTAC leidend op het gebied van CAS en *ground based fires* (GBF), waar Nederland een overkoepelende commandant heeft die CAS en

“Gevechtsvliegtuigen gaven extra beleving aan het scenario.”

GBF op elkaar afstemt. Nederland was daarin dus het enige land waarin de JTAC en FO op gelijke voet staan, in plaats van bij de overige landen waar de FO de JTAC steunt op aangeven van de JTAC of wanneer er meer vijandelijke doelen zijn dan de JTAC met zijn CAS-asset aankan. Als laatste hoe je verschillende (militaire) culturen ziet terug komen in de manier van samenwerken en communiceren. Het grootste verschil hierin was toch wel een van de Amerikaanse JTAC-teams die zichzelf onsterfbaar achtten en als eerste vraag ongeveer stelde: ‘*What are we gonna kill today first?*’. Terwijl de keerzijde hiervan de Britse correctheid en behoedzaam-

heid van een van hun teams was. Aan het begin van de week was ik mij als GFC totaal niet bewust van deze toch wel grote verschillen tussen alle multinationale JTAC-teams. Zodra je je bewust bent van deze verschillen als GFC maakt het de samenwerking en communicatie met de JTAC uiteindelijk veel efficiënter, gezien je weet wat je kan verwachten van het (eenman, fuck yeah)team.

DYNAMIEK VAN HET INFANTERIEGEVECHT

Het tweede punt was de veranderende dynamiek van het infanterie-gevecht zoals de meeste van ons dat kennen als een JTAC *dedicated* binnen jouw peloton mee gaat. Wat hier natuurlijk ook aan bijdroeg was de verhouding offensief tegenover defensief, de afstanden waarover gevochten wordt en het Litouwse terrein, maar de initiële contactdrill veranderde voor ons toch wel gedurende de week. Bij het eerste scenario liepen we te voet in een vijandelijke weerstand, waarbij de reactie conform was om te ontplooiën en springend voorwaarts te gaan over de vijand.

Na 50m springen was het volledige onderlinge verband verbroken en waren we nog niet eens ter hoogte van de vijand. Je mocht in dit terrein blij zijn als je je buddy zag waarmee je springend voorwaarts ging, als je tussenaafstand tussen elkaar zelfs maar 3 tot 5 meter was. Bij het laatste scenario te voet waarbij wij zowel van front als in onze zes uur werden aange-grepen, was de contactdrill verandert naar het betrekken en inrichten van een 360 graden beveiliging van waaruit wij de vijand van ons afhielden en de JTAC in combinatie met zijn FO alle vijanden uitschakelde voor ons door middel van CAS en GBF. Nadat het vijandelijke vuur dan was weg genomen, hoefden wij als peloton enkel nog maar voorwaarts om na te zuiveren en veilig te stellen dat iedereen van de vijand daadwerkelijk was uitgeschakeld. Dit

gold hetzelfde voor het bereiden scenario en verstedelijkte gebied scenario. Daar waar mogelijk creëerde wij na contact met de vijand als eerste afstand. Dit zodat de JTAC zijn werk kon doen, om aansluitend aan zijn acties pas weer een felle aanval in te zetten en zo gebruik te maken van het momentum van de CAS of GBF. Natuurlijk zitten hier zowel voor- als nadelen aan, maar de eerder genoemde omstandigheden van verhouding, terrein en afstanden dwongen ons onze eigen manier van optreden aan te passen.

OVG scenario's

Tussen de scenario's door boden de faciliteiten van het oefenterrein ons nog veel extra kansen om eigen training op te pakken. Zo is het gebouw op de pelotonsfoto toegankelijk voor het trainen van OVG-scenario's tot op pelotons niveau. In combinatie met het meubilair en de aankleding van deze ruimtes die er nog aanwezig was, was dit de ideale locatie om tot op groepsniveau scenario's te draaien en hiermee een solide basis te leggen voor de oefeningen in Pabrade die zouden volgen. Dit maakte de oefening niet alleen interessant voor het leren optreden met JTAC's en niveau 3 acties, maar ook voor de training vooruitkijkend richting 2023 en de rest van onze rotatie in Litouwen.

DAADWERKELIJKE INZET GEVECHTSVLIEGTUIGEN

Als laatste gaf de integratie van gevechtsvliegtuigen niet alleen tactische leerwinst op niveau III, maar ook extra beleving in je scenario. De scenario's waarin we ondersteund zijn door daadwerkelijk gevechtsvliegtuigen, gaf ten eerste een goede indicatie over hoe snel en efficiënt ze je gevecht kunnen steunen, maar leverde vooral ook mooie momenten op waar ze zo laag mogelijk overvliegen om de vijand te onderdrukken met machtsvertoon. Daarnaast is het toevoegen van een JTAC/FO-team een mooie aanvulling op het pelotonsoptreden, wat vaker beoefend zou moeten worden om beter te worden in het optreden van *combined arms*. Al met al kan hierdoor terug geblikt worden op een goede oefenweek met nieuwe indrukken en leerwinst op elk niveau.

EAGLE CHALLENGE LIMBURG

Tekst | Kpl I Kos - Foto's: Tom Dijkmans

Onlangs hebben wij met de compagnie een MFO-lichting gedraaid. Hieruit zijn ± 45 man bij de compagnie (Cie) binnengekomen. Omdat de Cie na het zomer- verlof basis-X in zou gaan heeft de Cie ervoor gekozen om de Eagle Challenge te organiseren. Hierbij was de bedoeling om het groepsproces te versnellen. De Eagle Challenge is algemeen bekend bij de mensen van de compagnie. Maar was door de uitzending naar Irak en de coronaperiode al een lange tijd niet gehouden. De Eagle Challenge is een uitdagend programma waarbij alle groepen binnen de Cie strijden om de eerste plek. Het begint met COVO en van daaruit zullen we steeds vervolgoopdrachten krijgen. Bij elke opdracht kunnen punten worden verdiend, aan het einde van de week wordt er gekeken welke groep de meeste punten heeft verdiend. Die laat dan zien dat zij overall de beste groep binnen de Cie zijn.

“Strijden om de eerste plek.”

START VAN DE OEFENING

De oefening begon op vrijdag met COVO voor de groepscommandanten en hierna gingen wij het weekend. Op maandag was er een wissel programma, de groepscommandanten konden hun COVO verder uitwerken en de overige groepsleden gingen schieten. De opdracht was een overval in Budel die simultaan moest verlopen tussen 4 groepen. Na deze actie werd er een exfill gedaan richting de slaaplocatie met aansluitend een wateroversteek. >>

SPINNEWEBLOOP

De dinsdag stond in het teken van een spinnenwebloop waarbij op elk punt basisvaardigheden moesten worden uitgevoerd. Enkele voorbeelden van de vaardigheden zijn: een stille overval, een all arms observer opdracht, een LTV-opdracht, een waarnemingsbaan waarbij we dingen in het voorterrein moesten zoeken, radiotelefonie procedure en wapenhandelingen testen van de Colt, Minimi en MAG.

MERGELGROTTEN

Vervolgens zijn we gedropt op een locatie vanaf waar we een speedmars moesten doen. Toen we de speedmars hadden afgerond kwamen we op een locatie waar wij werden opgevangen om een LTV-opdracht te doen. Hierbij werden wij met de hele groep aan één touw geknoopt en moesten wij met dat touw een achtknoop leggen. Nadat wij hier klaar mee waren was de volgende opdracht om naar een volgende locatie te marsen. Hier werden we per 4-tonner naar de mergelgroeve bij de Sint-Pietersberg gebracht. Waar we, na nog een verplaatsing te

voet, wat konden slapen. Enkele uren later gingen we echter al weer verder naar het volgende opdracht die plaats vond in de mergelgrotten in Maastricht. Hier werden wij opgewacht en konden wij een slaaplocatie inrichten en daarna hebben wij een route moeten volgen in de groeve.

UITDAGINGEN

Donderdag was de laatste dag van de oefening. Deze dag stond in het teken van LTV-opdrachten en een uitdagende activiteit van uit de sport. Hierbij moesten we van een rotswand afdalen naar beneden om vervolgens weer om hoog te lopen en te abseilen in een put. Na al deze opdrachten was het enige dat ons nog stond de wachten de eindmars naar het compagnieverzamelpunt. Eenmaal hier aangekomen konden we afhangen en beginnen met onderhoud aan ons PGU maar ook aan ons zelf. In de avond hebben wij de week afgesloten met de prijsuitreiking en een barbecue. >>

“Uitdagingen in ons Limburgse Heuvelland.”

★ JOB VAN KLEEF, PELOTONSCOMMANDANT

Beste Limburgse Jager, mijn naam is Job van Kleef, 24 jaar oud, sinds 7 juni geplaatst bij het bataljon. Specifiek ben ik geplaatst als Pelotonscommandant bij eenheid 5 van de Charlie 'Eagle' compagnie. Dat ik geplaatst ben bij BLJ is voor mij een hele eer. Refererend naar mijn speech als kalf (en ook die titel draag ik vol trots) sprak ik uit dat het vooral de mensen die werkzaam zijn bij BLJ de belangrijkste factor was om bij BLJ geplaatst te willen worden. En dan maar hopen dat dit mag gebeuren... Het lot was mij goedgezind en zodoende mocht ik in het warme Eagle nest belanden.

De route hier naartoe? Op 17 jarige leeftijd op de HAVO besloten dan het 'lang model' traject op de KMA voor mij een perfecte mix van zowel fysiek, praktijk en theorie bood. Dit in combinatie met het teamgevoel en enige dienbaarheid als militair maakte het plaatje compleet. Zodoende heb ik besloten het VWO er achteraan te plakken en te solliciteren voor de functie als officier infanterie.

En dan... na vier jaar KMA en negen maanden VTO sta je dan voor een peloton. Als 'spijkerbroek' officier die de verantwoordelijkheid en leiding heeft over ca. 30 zonen of dochters van andere ouders. Sommigen met veel praktische ervaring en meerdere missies achter de rug, anderen net als ik sinds de zomer binnen het bataljon. Een heel gek idee en ook redelijk onwennig in het begin.

Maar dan kom ik terug op wat ik in de afgelopen vijf jaar heb geleerd. Die ster maakt je niet belangrijker of beter dan de rest, de functie met ster heeft enkel een andere taak met een andere verantwoordelijkheid. De veiligheid en welzijn van de mannen en vrouwen zijn datgene wat ik belangrijk vind. Luisteren naar de mannen en vrouwen, denk in mogelijkheden en oplossingen, want uiteindelijk zorgen zij er voor dat de toko draait en niet de ster. Geef sturing en leiding waar nodig en blijf vasthouden aan je eigen normen en waarden.

*Niet beter, wel anders.
Voor elkaar, altijd!*

TERUGKIJKEN

Deze week stond in het teken van wennen aan elkaar en het peilen van de kennis en vaardigheden van de nieuwe en oudere jongens. Door de verschillende activiteiten hebben we elkaar in meerdere situaties kunnen zien en weten we nu een beetje hoe iedereen reageert als die het bijvoorbeeld zwaar heeft of stress heeft. De nieuwe jongens weten nu waar zij aan toe zijn en hebben zo kennis gemaakt met de groepen waarin zij geplaatst zijn. Het was een geslaagde week en een goede start voor het basis- X jaar dat voor onze Cie voor de deur staat.

“WAAR ROOK IS, IS VUUR”

5-6 REGIMENT INFANTERIE

Tekst | Niels Hens - Foto's | NIMH, Nat Archief, Tom Dijkmans

Het verhaal van onze compagnie begon in een tijd waar nog maar weinig mensen over kunnen vertellen, een tijd waarin samenlevingen veranderden en grote verschuivingen plaatsvonden op het grote spel dat politiek heet. Communisme werd groter, kapitalisme groeide mee, en kolonialisme stond op het punt van instorten. Nederland ging hier niet in mee, gehavend door de Duitse bezetting richtte ze de ogen snel op de koloniën, al sinds de 16de eeuw een bron van rijkdom voor de staatskas.

Een bron die nu uitgeput was, overal had het vuur van de oorlog zijn sporen achtergelaten en Oost-Indië was net zo min gespaard. Toch besloot de Nederlandse staat om snel een expeditionair leger bij elkaar te rapen bestaande uit vrijwilligers die in de voetsporen wilde treden van de bevrijders, nederige helden die zonder wederkerigheid Europa hadden gered. Wat ze stond te wachten was geen groot onthaal, geen bloemen, geen bedankjes, maar het tegenovergestelde, een meedogenloze vijand die bereid was om verder te gaan dan wie dan ook om te zorgen dat het grondgebied vrij bleef, vrij van bezetters. Want waar het Nederlandse oologsverhaal in 1945 begon, zo begon het voor de Indonesische bevolking eeuwen eerder. In de 16de eeuw volgde namelijk met de bezetting door de VOC een tijd waarin de inheemse bevolking gebukt ging onder een strak regime. Een regime waar uitbuiting en een racistisch klassensysteem de boventoon voerde. Er konden geen ambts-

posities bekleden worden, geen eerlijke handel gedreven worden, en iedere vorm van verzet werd hard de kop ingedrukt.

ONAFHANKELIJKHEIDS-VERKLARING

Na deze opsomming was het dan ook logisch dat op 17 augustus 1945, na de capitulatie van Japan, dat Soekarno en Mohamed Hatta de Republiek Indonesia uitriepen. Een onafhankelijke staat waar het volk zonder inmenging van grootmachten kon leven. Het zou een strijd worden die niet meer ging over een stuk land maar over idealen en principes, vrijheid of bezetting, leven in de toekomst of blijven in het verleden

BERSIAP EN LINGGADJATI

Zoals bij iedere storm was er eerst een stilte, gefluister over onderhandelingen en geheime troepenverplaatsingen. Het gefluister werd harder, er werden harde woorden gesproken en een korte tijd later

waren diezelfde harde woorden versterkt met daden. De bersiap periode was aangebroken. Een tijd vol van agressie en geweld, agressie tegenover Engelsen, Nederlanders, maar ook tegenover burgers die aan de kant van de grootmachten stonden. Het was als een teken voor wat zou volgen.

Alle partijen namen deze periode als een raadgever in de komende onderhandelingen mee. Er werd een akkoord opgesteld, het akkoord van Linggadjati, en de grenzen waren duidelijk. Maar voor de jonge nationalist die niks te verliezen hadden was dit niet genoeg. De eisen van onafhankelijkheid en vrijheid waren niet onderhandelbaar. Zo nam het geweld in de schaduw van deze storm toe, en werd het akkoord van Linggadjati al gauw vergeten.

1E POLITIONELE ACTIE

Nederlandse troepen kwamen aan als antwoord op dit extreme geweld, hele divisies werden verplaatst en verdeeld om een grip te krijgen op de gebieden waar de nationalist (vanaf nu officieel de TNI) verschuilen.

Onder het mom van het beschermen van de burgers was kort erna de 1ste politionele actie gestart, operatie Product. Alleen zoals de naam al verraadde ging het niet om de burgers, een gedeeltelijk doel van de operatie was om de belangrijkste plantages en olievelden snel in handen te krijgen om daardoor al een deel van de inkomsten van de staatskas veilig te stellen.

Daarnaast was het 2de deel van de operatie gericht op een ander doel, zuiveren, het zuiveren van strijdkrachten en nationalist van de TNI die zichzelf hadden verscholen op welke plek dan ook. >>

GUERRILLA

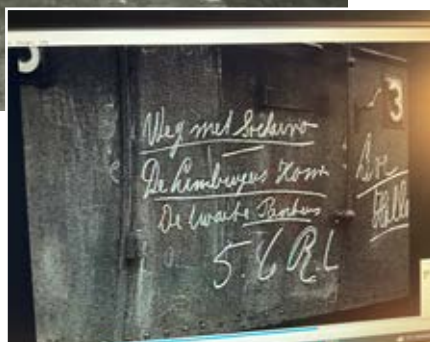
De extreme maatregelen van deze operatie kwamen voort uit de wanhoop van het Nederlandse leger. De TNI was zeer effectief in een oorlogsvoering die tot die tijd ongekend was voor de Nederlandse troepen, namelijk Guerrilla oorlog.

Een oorlogsvoering waarbij de vijand zich in de schaduw van de troepen verplaatste, ongezien, als burger of gewoon verstoep, wachtend, totdat ze toe konden slaan. Het toeslaan was snel, als een slang die zijn prooi pakt. Zodra de schoten waren gelost verdween de TNI weer in de jungle, een terrein waar ze van kinds af aan al in rond-dwaalden.

Het grootste wapen dat ze bezaten was daarbij niet zo zeer een letterlijk wapen maar een begrip, chaos. Hiermee vielen ze het moraal van de Nederlandse soldaten aan. Moraal dat soms letterlijk werd afgebrand, waar een soldaat liep, zou snel het vuur spreiden. Dorpen waarvan de inwoners gelieerd waren met de Nederlandse militairen ondervonden de brandende voetstappen van de soldaten snel, zodra ze weg waren kwam de TNI om alles met de grond plat te branden.

AANKOMST 5-6 RI

In deze chaos kwam 5-6 RI op 5 maart 1948 aan. Na een reis van vele indrukken was het voor de mannen, die tot dat punt alleen de randen van hun dorp hadden gezien, Sabang het startpunt van het verhaal. Een verhaal met gouden randen maar ook zeker met donkere bladzijdes. Van Sabang gingen ze door naar Pekalongan, waar de bivaklocaties waren. De chaos was hier nog niet geland en zo hadden

Stil van een fragment uit de film over het vertrek per trein

ze een periode waarin ze konden wennen aan het klimaat en het leven op een uitzending. Na een stroeve start waarin er samengewerkt moest worden met verschillende onderdelen liep alles volgens plan, patrouilles werden opgestart, buitenposten werden opgezet en de beloofde hulp en stabiliteit kon geboden worden. Alleen was de realiteit naarmate de tijd verstreek anders. De bevolking die de brandende rook van chaos al zagen hielden hun monden dicht en boden geen informatie. Informatie dat noodzakelijk was om

acties op te zetten en plannen te smeden. Er heerste angst, en de mannen voelde dit aan, er klopte iets niet.

2E POLITIONELE ACTIE

Na vele maanden van het lopen van patrouilles en op de uitkijk staan in buitenposten begon er weer een nieuwe storm over te trekken, een storm die met hetzelfde gefluister werd aangekondigd als de eerste politionele actie. Er waren geruchten over een 2de actie, operatie KRAAL.

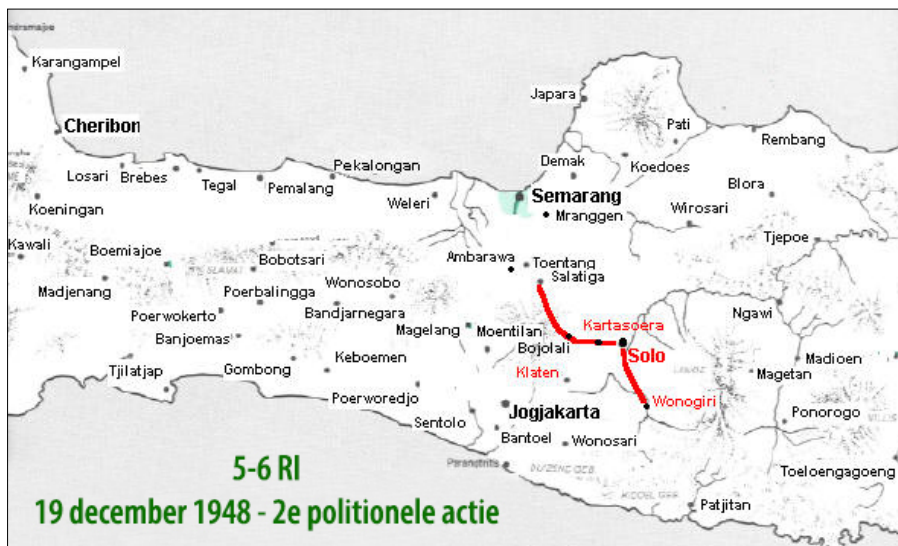
Woorden werden weer daden en zodoende stonden de mannen van 5-6 RI samen met de mannen van 4-9 RI, die vanuit Wanaredja bijtrokken, klaar op 19 december in Kedoeng-Woeni. Wat ze stond te wachten was geen gezellig kerstavond, maar een harde actie, die ze voor altijd bij zouden blijven.

De afmars richting Solo begon op 20 december, en zo zagen de mannen meteen hoe bruto de nationalistenvan de TNI konden zijn. Lichamen lagen opgestapeld langs de weg en in de verte verdreef de rook van Solo de zon.

Eenmaal aangekomen was de stad leeg, de bevolking was gevlucht of gedood en had daarmee alles achtergelaten wat ze hadden. Met de bezetting van Solo kwam voor 5-6 RI een einde aan de actie. Dit betekende niet meteen een einde aan het verhaal voor de militairen in Nederlands-Indië alleen de laatste pagina's waren wel aangebroken.

EINDE STRIJD

In de nasleep van de wanhoopsactie veroordeelde de VN Nederland sterk, ze had

NIMH

na eerdere waarschuwingen en sancties toch besloten om verder te gaan met deze desastreuze oorlog waarin velen zichzelf verloren hadden. En met de gevangenneming van de leiders Soekarno en Mohammed Hatta was de laatste druppel in de emmer gevallen. Er werd geëist dat Nederland onmiddellijk de wapens neerlegde en de leiders vrijliet, de regering stemde toe en wat volgde was een periode van onderhandelingen waarin Nederland moest inzien dat het koloniale tijdperk officieel tot het verleden zou behoren. Dat tijdperk moest plaatsmaken voor de nieuwe grootmachten en de kolossale invloeden van het kapitalisme en communisme. Nederland had hierin geen plaats, ze had de controle over het gebied verloren en zo was de strijd uiteindelijk op 27 december 1949 voorbij.

Ronde tafel conferentie Nat Archief

EREN DE VETERANEN

Alleen voor de mannen van 5-6 RI was de oorlog nog niet voorbij, het zou ze altijd als een plaaggeest achtervolgen, in hun dromen en daden. Zoekend naar antwoorden op de vragen die zijn gecreëerd in de oorlog. Wij zijn het deze generatie verplicht om ze hierin te steunen en ze niet te laten vallen.

Dit is geen optie, dit is een verantwoordelijkheid die gedragen moet worden, vooral in een tijd waarin de geschiedenis zich weer herhaald. Zo eren we wat was door beter te maken wat is en zal hopelijk de brandende rook van oorlog nooit meer de zon verdrijven.

Voor elkaar, Altijd!

OOST-INDISCH DOOF

Tekst | Marit Veenstra

Foto's | Hanneke Coolen-Colsters, Omroep Brabant, HCRIJ en Archief Regiment

Acht jaar geleden moest de oma van Hanneke verhuizen, tijdens het opruimen van het huis stuitte Hanneke op een dagboek. Het is het dagboek van haar opa vergezeld door een sigarenkistje vol met foto's. In dit dagboek beschrijft hij zijn tijd in Nederlands-Indië als Zwarte Panter. Midden in de oorlog, 12 december 1948, stopt het dagboek plots, net voor de tweede politonele actie die begon

op 19 december 1948 onder toestemming van de Nederlandse premier Drees.

Hanneke heeft haar opa nooit gekend, deze overleed voordat zij geboren werd. Het abrupte einde van het dagboek riep vraagtekens op die zijn op te sommen in één simpele vraag: wat gebeurde er na die tijd? Om deze vraag te beantwoorden is Hanneke op onderzoek gegaan.

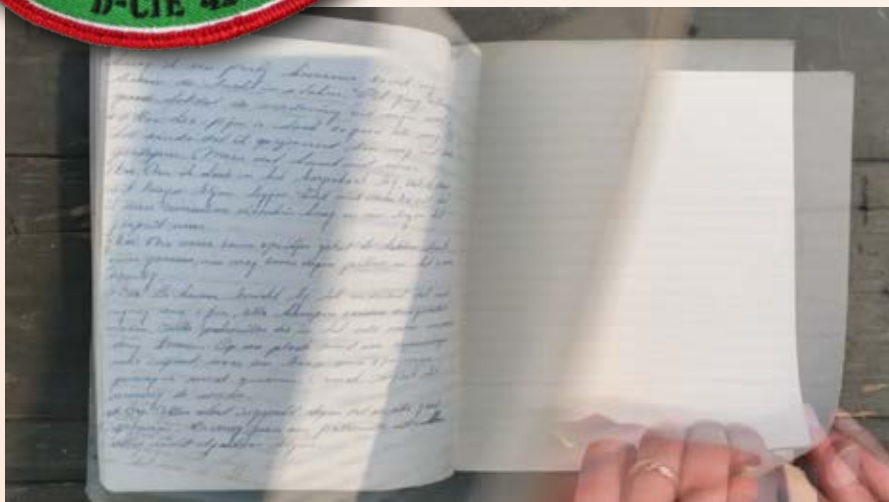
De eenheid waar de opa van Hanneke deel uit maakte was 5-6 R.I., het vijfde bataljon van het zesde regiment infanterie. Dit bataljon kreeg de bijnaam 'Zwarte Panters', de huidige Delta compagnie van 42BLJ stamt dus af van dit bataljon. Deze werd op 11 november 1947 officieel opgericht en

bestond voornamelijk uit Brabantse en Limburgse jongens. Zo'n 850 jongens stapte op 31 januari 1948 aan boord van de Nieuw-Holland richting Nederlands-Indië. Tijdens de tweede politonele actie werden de Zwarte Panters ingezet, een periode vol leed. Uiteindelijk zijn er maar liefst 43 Zwarte Panters gesneuveld in die tijd.

De inzet van de Zwarte Panters was tevergeefs. Op 27 december 1949 werd alsnog een akkoord bereikt en droeg Nederland de onafhankelijkheid toch over aan Indonesië. De Nederlandse soldaten werden teruggeroepen. Echter hebben er nog zeker 500 Zwarte Panters zes maanden moeten wachten op hun terugkeer naar Nederland. Onder slechte omstandigheden hebben zij hun tijd moeten uitzitten in een havenstad. Bij de terugkeer in Nederland ontvingen zij een schamele 70 gulden, een sinaasappel en een buskaartje.

In totaal zijn er door Nederland 95.000 dienstplichtigen ingezet tijdens deze onafhankelijkheidsoorlog. Onder het adagium van 'rust en vrede te bewaren' zijn zij die kant op gestuurd.

Tijdens het gehele conflict zijn er meer dan 6.000 Nederlandse militairen gesneuveld en ongeveer 150.000 Indonesische mensen overleden. Na de oorlog was er geen ruimte voor discussie over het optreden van Nederland, laat staan enige vorm van erkenning. De onafhankelijkheidsoorlog werd door de Nederlandse regering gebagatelliseerd. Deze vorm van verdrukking uitte zich ook bij vele Nederlandse militairen, velen praten liever niet over hun tijd in Nederlands-Indië.

THEATERSHOW EN SERIE

Omdat Hanneke niet het enige (klein)kind is met vragen over deze tijd, heeft zij haar onderzoek omgezet in een theatershow en sinds kort ook een televisieserie. Deze 10-delige serie is nog steeds bezig en deze draait nu op Omroep Brabant onder de naam 'Oost-Indisch Doof'. Binnenkort zal de serie ook te zien zijn in een andere vorm op Omroep Gelderland, in het nieuwe jaar zelfs op NPO.

De theatershow is in de vorm van een voorstelling waarbij je een koptelefoon op krijgt en daadwerkelijk de verhalen uit die tijd krijgt te horen. Het gaat ook over de discussie rondom het gehele conflict. 'Mag een kleindochter van een Nederlandse militair nog wel haar verhaal vertellen?'. Toch is Hanneke van mening dat het spreken moet en ook helpt. Ongeveer drie miljoen Nederlanders zijn nazaat van een grootouder die een rol hebben gespeeld in Nederlands-Indië. Drie miljoen verhalen waarvan dus weinig is gedeeld sinds die tijd. Haar theatershow en serie fungeren hierin dus als een eerste stap die gezet is door Hanneke. Een opzet om meer verhalen naar buiten te krijgen. De werking hiervan is al gebleken: regelmatig wordt Hanneke benaderd door familieleden van Nederlandse militairen die hebben gediend in Nederlands-Indië. Soms voor meer informatie maar ook om er gewoonweg met iemand over te praten.

De theatershow wordt gefaciliteerd door het Zuidelijk Toneel en wordt gegeven onder de naam 'Java 1948'.

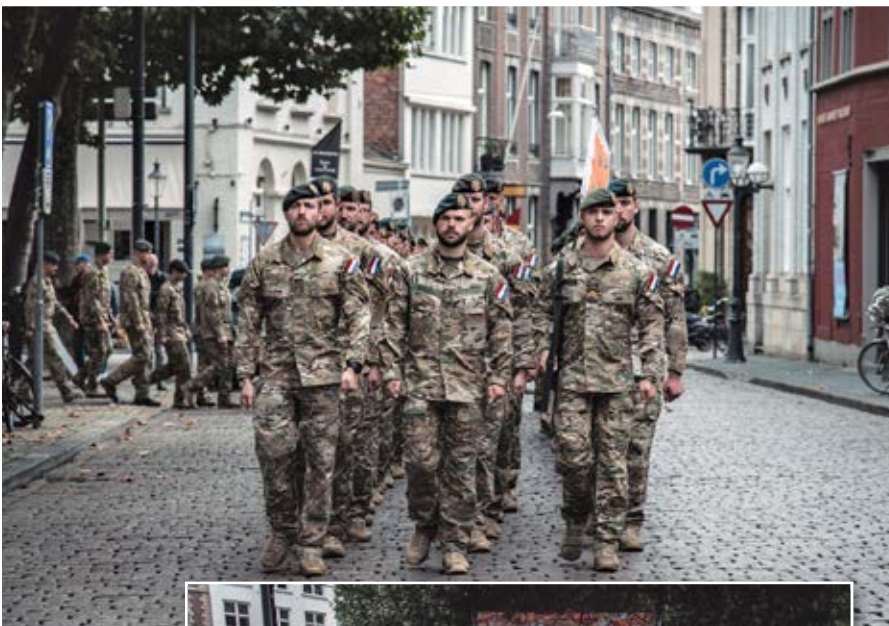
Voor meer informatie over deze voorstelling: www.oostindischdoof.com

COMMANDO-OVERDRACHT EN BEËDIGING, VRIJTHOF MAASTRICHT

Tekst | Stoo S1 Smi Geert Vermeer - Foto's | Sgt I Ton Dijkmans

Donderdag 15 september 07:00 uur, met een deel van de organisatie voor deze dag stappen we in de auto richting Maastricht. Vandaag gaan we marcheren door de straten van ons mooie Limburgse land. Na een behoorlijke voorbereiding gaat het vandaag toch echt gebeuren. Het Maastrichtse Vrijthof gaat vandaag de hele dag ons toneel zijn van 'familie de Jager' met in de ochtend een grote beëdigingsceremonie, die in de middag overgaat in de overdracht van het Commando over het Regiment Limburgse Jagers en 42 Painfbat LJ.

VOORBEREIDINGEN

Aangekomen op het net ontwakende plein dat als statige voortuin van "de Hoofdwacht", het gebouw waar tussen 1967 en 2006 de Commandant van het Regiment Limburgse Jagers huisde, kijken we om ons heen en gaan we aan de slag. De plaatsen waar de voertuigen voor de static show komen te staan zijn bekend, de locaties voor de eenheden worden bekeken en de tenten en stoelen voor de genodigden worden klaargezet. Binnen in "de hoofdwacht" worden twee receptielocaties voorbereid en is de vaandelwacht, dat vandaag twee keer een grote rol speelt, bezig met de voorbereidingen voor alles wat staat te gebeuren vandaag.

Als de eerste genodigden voor de beëdiging binnenstromen op het plein en plaatsnemen op de stoelen, worden de eenheden afgezet nabij de Graanmarkt, om vanuit daar, onder muzikale begeleiding van het Koninklijke Militaire Kapel "Johan Willem Friso", te verplaatsen door de straten van Maastricht.

AFSCHEID

De Luitenant-Kolonel Ron Plender, op dat moment nog Regiments- en bataljonscommandant van de Limburgse Jagers, is reeds aanwezig en maakt een ontspannen indruk. De dag hiervoor is hij door elke eenheid in een programma meegenomen om afscheid te nemen en dat is letterlijk een vroegertje geworden. Maar ook vandaag weer staat hier een commandant om tegen op te kijken. Met een gretige blik en een uitstraling van: "laten we dit varkentje eens even gaan wassen" staat hij klaar om zijn laatste dag als commandant van ons Regiment in te gaan.

"HA, IK HEB ER ZIN AN"!!!

INTREDEN EN TOESPRAAK

Als de genodigden plaats hebben genomen horen we in de verte de klanken van onze regimentsmars dichterbij komen. De weergoden zijn ons goed gezind en de eenheden betreden het Vrijthof. Maastricht weet weer dat wij er zijn. Daar waar de static show al goed bezocht werd komen nu steeds meer geïnteresseerden een kijkje nemen om te zien wat hier gaat gebeuren.

Na het opstellen van de eenheden betreden de paradedcommandant en de Regiments korporaal het Vrijthof. Door de Regimentskorporaal wordt een uitleg gegeven over de ceremonie en de eenheden aan het publiek voorgesteld, waarna de paradedcommandant het rapport inneemt. Het vaandel, begeleid door de vaandelwacht treedt nu in. Als deze plaats heeft genomen betreedt Overste Plender de ceremonie als beëdigingautoriteit en neemt na de ceremoniële begroeting het woord.

In zijn welkomstwoord, waarin een uitleg gedaan wordt over het belang van de beëdiging, nodigt hij Marianne Krist, de moeder van de in 2007 in Afghanistan omgekomen luitenant der Limburgse Jagers Tom Krist en lid van de familie de Jager.

Haar indrukwekkende verhaal weet menig traan te trekken door het tastbaar maken van de werkelijkheid van het militaire leven, de waarde en het gewicht van de Eed of belofte en het belang van de Rol van Familie de Jager in deze. Haar verhaal sloot zij af met de woorden: **VOOR ELKAAR...** waarna uit volle borst **ALTIJD!!!!** galmde over het plein, uit de monden van alle Limburgse Jagers aanwezig.

Met het publiek nog zichtbaar onder de indruk van dit geheel neemt Marian weer plaats bij de genodigden en kan de beëdiging ceremonie aanvagen.

»»

DE BEËDIGING

Een beëdiging bestaat in vele vormen en word bij ons vaak gedaan in de vorm van de eed of belofte waarbij de te beëdigden militair met de linkerhand aan de vaandelstok de volgende woorden hardop uitspreekt:

***Ik zweer/belof trouw aan de Koning
Gehoorzaamheid aan de wetten en
onderwerping aan de krijgstuicht
Zo waarlijk helpe mij God Almachtig/Dat belof ik***

Bij parades en ceremonies, zoals beëdigingen, wordt het vaandel, gedragen door de Regimentsadjutant en is hij omringd door de vaandelwacht. De vaandelwacht staat onder het commando van de oudste Eerste-luitenant van het parate onderdeel van het Regiment.

Voor deze beëdiging kwamen vijftig nieuwe leden van de "Familie de Jager" en de burgerwerknemer Marit Veenstra in aanmerking. Hiervoor moet het vaandel uit de vaandelwacht treden en plaats nemen naast de beëdigingautoriteit. De Regimentskorperaal leest de beschikkingen voor en de te beëdigden personen komen een voor een naar voren om aan het vaandel trouw te zweren of beloven in front van alle toeschouwers.

Hierna mag het vaandel weer intreden, en tijdens de afsluitende woorden van de Overste Plender gevolgd door de regimentsmars en het Wilhelmus komen de genodigden voor de volgende ceremonie al langzaam binnen gedruppeld.

Daar waar een grote Beëdiging al een operatie op zich is hebben we deze dag gecombineerd met de commando-overdracht.

COMMANDO-OVERDRACHT

De genodigden voor de commando-overdracht nemen plaats in de receptieruimte op de begane grond terwijl de beëdigingceremonie ten einde loopt. Voor deze genodigden is boven een receptieruimte ingericht. Op beide locaties wordt de lunch genuttigd en op de achtergrond heerst stilte voor de storm bij de organisatie. Deze tijd wordt weer benut voor de laatste voorbereidingen van de Commando-overdracht.

Het is weer tijd om op te stellen. De eenheden nemen de plek in waar ze moeten staan, de genodigden nemen plaats onder de tenten. Het Reünie Orkest Limburgse Jagers heeft plaats genomen in de Kiosk dat voor deze ceremonie verplaatst is naar de hoek tegenover het publiek.

Opnieuw betreden de paradedcommandant en de Regimentskorperaal het plein en na de uitleg van de ceremonie en het innemen van het appel kunnen de autoriteiten, waaronder de Gouverneur van Limburg dhr. Roemer, Burgermeester van Maastricht mevr. Penn te-Strake, de Generaals Maas, Kooij en Timmermans, intreden. Gevolgd door de uitzendvlag en uiteindelijk Het Vaandel. Nu is het tijd voor de Aftredend- en aantredend Bataljonscommandant om ten tonele te verschijnen. Na de ceremoniële begroeting mag de Luitenant-kolonel Ron Plender het woord nemen.

Dat de Overste een commandant van de mensen is bewees hij nog eens in zijn toespraak waarin hij zijn hoogte en diepte punten beschreef met een emotionele lading bij het stilstaan bij het overlijden van zijn chauffeur wiens familie ook bij de genodigden aanwezig was. Een grote dank was daar ook naar zijn familie met in het bijzonder zijn vrouw. Op het moment dat hij zijn toespraak wil eindigen en over wil gaan naar de overdracht van het Vaandel zelf werd hij echter voor hem onverwachts onderbroken door de Generaal Kooij. In het geheim is de zijn eenheid bezig geweest om hem voor te dragen voor het "rode" erekoord dat de generaal hier tegenover het grote publiek aan de zichtbaar verraste overste Plender uitreikt.

Het Ponceaurood erekoord is een individueel waarderingsonderscheidingsteken, het bestaat uit een ponceaurood geweven koord (Nestel) met gouden nestelpen, te dragen op de linkerschouder. Militairen ontvangen een erekoord wanneer zij zich onderscheiden door bijzondere gedragingen, buitengewone inspanning, toewijding of loffelijk handelen.

Om niet te lang bij zichzelf stil te staan besluit de aftredend commandant na een welgemeend bedankwoord en verzoekt snel de paradedcommandant door te gaan met de overdracht.

“Afdeling, Geeft, - Acht”
“Vaandeldrager - Uitreden”

Het vaandel, gedragen door de regiments adjudant verplaatst richting de oud Bataljonscommandant en overhandigt het Vaandel.

“Met de overhandiging van dit vaandel draag ik u over, het commando over het 42e pantserinfanteriebataljon en het commando over het Regiment Limburgse Jagers.”

Het vaandel wordt overgenomen door de aantredend bataljonscommandant de Luitenant Kolonel Rutger Saathof.

“Hiermee aanvaard ik het commando over het 42e pantserinfanteriebataljon en het commando over het Regiment Limburgse Jagers.”

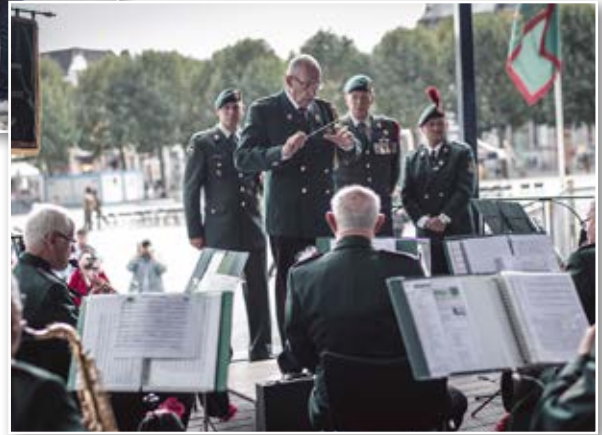
Het vaandel wordt weer overhandigd aan de Bataljons adjudant en als deze weer met de vaandelwacht ingetreden is in het geheel zet de paradedcommandant iedereen weer op de plaats rust.

De overste Saathof mag aan het woord en ook hij weet een indrukwekkende toespraak neer te zetten waarin hij onder anderen zijn familie bedankt voor de steun die hij daar voelt en ontvangt, zijn visie uitspreekt maar ook zijn waardering naar het bataljon en de eerste herinneringen hieraan en de overste Plender in het bijzonder. Uiteraard eindigt de toespraak met de woorden richting de oud-commandant: “Voor elkaar”: “Altijd”

Het gevoel begint te leven dat ondanks er een zeer gewaardeerd commandant vertrekt daar zeker een gelijkwaardige commandant voor terug komt.

Om de ceremonie ten einde te laten lopen volgt het verzoek richting de muziek, en tijdens de klanken van de regimentsmars komt een CDI voorrijden om met de overste Plender met zijn gezin een ereronde over het plein te rijden en te stoppen bij de Hoofdwacht. >>

Als alle genodigden de receptie bijwonen en het plein opgeruimd wordt kijken we elkaar aan en zijn blij met het resultaat.

BALKAN, GEBIED VAN OORLOGEN EN LANGDURIG TWISTPUNT

LIMBURGSE JAGERS OP DE BALKAN

1995-2004

Tekst | majoor Dave Hoff/ Kolonel Huub Klein Schaarsberg - Foto's ' | Archief Regiment HC Dave Hoff.

Aangezien het al meer dan 25 jaar geleden is dat 42 BLJ klaar stond om DUTCHBAT III af te lossen in de enclave SCREBENICA, werd het tijd voor een BLJ-BALKAN reünie. Op zaterdag 10 september was het zover.

Een korte terugblik naar zowel de reünie als de roerige tijden in de jaren negentig van de vorige eeuw. We zijn het al weer bijna vergeten maar ook op de Balkan is er een oorlog geweest. Inmiddels weten een heleboel mensen dat Kiev (Oekraïne) hemelsbreed

op zo'n 1.700 kilometer ligt maar Sarajevo (vm. Joegoslavië) ligt echt nog een paar honderd kilometer dichtbij. Het is en blijft bijzonder hoe snel we vergeten. Het is vaak prettiger om een oorlog op nog geen 1.500 kilometer te zien als een ver van ons bed show. Gevaarlijk naar mijn mening. Een vonk die kan overslaan is immers niet ver weg.

Majoor Dave Hoff geeft aan de hand van zijn ervaringen tijdens

een aantal uitzendingen een beeld hoe het vredesproces in voormalig Joegoslavië verliep en wat het bataljon voor missies deed voordat 42 BLJ ging deelnemen aan SFIR en ISAF. Voor een volledig beeld van de door hem genoemde missies beveelt hij graag de betreffende "uitzendboeken" aan.

UNPROFOR DUTCHBAT GRIFFIN

Eind 1994 kreeg het bataljon te horen dat het Dutchbat III zou gaan opvolgen. Op dat moment was ik de luitenant-waarnemer bij de C-cie. Voor de cie betekende de aanwijzing dat wij naar Potocari zouden gaan en ik zou Forward Air Controller (F.A.C.) worden.

Waar anderen het vooral hadden over mijn kans om interessante reisjes te maken en mee te vliegen in een F-16, besefte ik al snel dat ik verantwoordelijk werd voor het enige krachtige verdedigingsmiddel dat het bataljon zou hebben. Dit zou later helaas bewaarheid worden. >>

VOOR HET "ECHIE"

Tot op het bot gemotiveerd omdat we eindelijk "voor het echie" op pad zouden gaan begonnen we aan de blauwe opleiding. Oefeningen en (kader)trainingen volgden in 't Harde, Harskamp, Vogelsang en Weserbergland. Kaderleden van het 12e bataljon die Dutchbat II hadden gedraaid waren onze begeleiders en instructeurs. Dat ons een moeilijke uitzending te wachten stond werd extra duidelijk toen op 29 maart 1995 Jeffrey Broere gedood werd tijdens een beschieting door Bosnische Serviërs.

SREBRENICA

Het appèl op de laatste avond van de avondvierdaagse van Zeven maakte veel indruk op de gezinsleden en de inwoners van de stad. Het bataljon stond daar als Dutchbat Griffin en uiteraard getooid met blauwe baret aangetreden. WE waren er klaar voor! En toen viel de enclave Srebrenica...

De A-cie kon uiteindelijk wel naar hun locatie Simin Han maar de rest van het bataljon werd op stand by gezet. Dit betekende telefonisch bereikbaar zijn wat inhield dat je gewoon thuis naast de telefoon moest zitten want de iPhone en de S22 bestonden nog lang niet. Later mochten we ook naar het plaatselijke zwembad als de bereikbaarheid was gegarandeerd. Dat gaf wel "spannende" momenten als daar de buitenbel van de telefoon afging en dan het halve zwembad opkeek om te zien of het wel voor ons kon zijn. Tot drie keer toe stond ik al letterlijk met mijn koffer in de hand op het moment dat er weer gebeld werd dat het vertrek werd uitgesteld.

Zoals bekend gingen we dus niet meer wat toen vooral voor veel frustratie zorgde omdat we onze collega's van Dutchbat III in de enclave wilden aflösen en dat niet konden.

IFOR 1

Met het ondertekenen van het Dayton-vredesakkoord begon een nieuw hoofdstuk voor 42 BLJ op de Balkan. Na de val van Srebrenica was het achtergebleven deel van Dutchbat IV begonnen met omvorming van blauw naar groen optreden. Als 42 (NL) Mechbat Limburgse Jagers IFOR gingen we alsnog naar Bosnië. Het gat dat werd achtergelaten door de A-cie werd opgevuld door een tankeskadron van 11TKbat. Alle organieke wapens gingen mee, dus YPR PRI en PRAT, 120mm mortieren etc etc, in plaats van de lichte bewapening (.50) die de UNPROFOR-voertuigen hadden. En we hadden Freedom of Movement plus een mandaat om acties te mogen ondernemen die bijdroegen tot handhaving van het vredesakkoord en de vastgestelde bepalingen van dit akkoord. Dit waren onder meer deadlines voor

het terugtrekken van troepen en zware wapens en het overdragen van gebieden. Controle hiervan gebeurde door patrouilles in de Zone of Separation (ZOS), contacten met en controles op de voormalige strijdende partijen.

SISAVA

Als FAC-er zat ik nu niet bij een cie (team) maar trad ik op vanuit de locatie Sisava, voor de oorlog een skiresort. Op deze plek waren de bataljonsstaf en enkele andere eenheden gestationeerd. Als legering gebruikten we hotel Babanovac en een aantal van de omliggende vakantiehuisjes. In de eerste weken zaten eenheden van de Bosnische Moslims om onze locatie terwijl we nog lang niet al onze spullen hadden, zoals pantservoertuigen en simpele dingen als concertina's en andere zaken om aan nabijbeveiliging te kunnen doen.

Ook was het een mijngevaarlijke omgeving omdat er nogal gevochten was en het hotel een paar keer van 'eigenaar' was gewisseld. Omdat het voor het bataljon een nieuw gebied was,

waren de eenheden veelvuldig buiten de poort om routes te verkennen en het gebied verder in kaart te brengen. Eén van de nare gevolgen was dat we vaak met ongelukken te maken hadden waarbij meerdere malen een voertuig van een berg afrolde en een

“We hadden vaak met ongelukken te maken.”

enkele keer zelfs in een rivier belandde. Gelukkig hadden we vele engeltjes want ondanks die ongelukken hebben we hierdoor niemand verloren. Zelf hadden wij met onze YPR ook een momentje omdat door black ice de bak niet instuurde maar richting afgrond gleed tot vlak voor de rand. Helaas had het C-team wel een naar schietincident waarbij kpl1 Ed Caenen gewond raakte.

T-55 EN T-34

Een bijzondere gebeurtenis voor mij was de dag dat ik in opdracht van C-Charlie team op route Highlander moest checken of er nog zware wapens waren. Niks aan de hand, lekker een stukje rijden met onze YPR-CO tot ik de volgende melding eruit gooide "OPS hier Sierra, ik kijk recht in de loop van een T-55, over!" We waren twee T-55's en een T-34 tegengekomen die op het punt stonden te verplaatsen. Gelukkig voor ons was de begeleidende Bosnisch-Servische majoor meer in paniek dan wij. Binnen een kwartier was de QRF er en hing er een Britse Lynx-helikopter boven de locatie. Positief was wel dat de voormalige strijdende partijen zich goed aan het Dayton-akkoord hielden zodat ons werk, in mijn beleving, over het algemeen niet heel moeilijk was. VIP-bezoeken waren er ook genoeg met als hoogtepunt het bezoek van prins Bernhard wat nogal voor nervositeit bij sommige leidinggevendenden zorgde...

SFOR 4

Na mijn IFOR-missie werd ik voorwaartse waarnemer bij de A-cie wat betekende dat ik SFOR-4 vanuit de base in Novi Travnik zou doen. Naast mijn werk als Whiskey was ik ook PC-stafpeloton.

De Peacekeeping-missie in Bosnië was in een volgende fase gekomen. Het doel van de missie was Stabiliseren, zoals de "S" van SFOR ook aangaf. Dat betekende buiten inspecties van militaire sites en patrouillegang ook het goed laten verlopen van verkiezingen en terugkeer van vluchtelingen. Ook hadden we de taak om te controleren of voertuigen de juiste, officiële Bosnische kentekens

hadden. Die taak was de Alfa-ganzen op het lijf geschreven. Foute kentekens betekende inbeslagname van het voertuig wat leidde tot een overvolle parkeerplaats bij de base. En uiteindelijk het verzoek van het hogere niveau om wat rustiger aan te doen.

Van een andere orde was de terugkeer van vluchtelingen naar hun eigen huizen...of wat ervan over was. In het dorp

Gacice ging het behoorlijk mis. De Moslim-vluchtelingen werden niet toegelaten door de Kroatische bewoners van het dorp. Het gevolg was dat het gros van het bataljon naar Gacice gedirigeerd werd om de partijen uit elkaar te houden en verder vernielingen te voorkomen.

Mijn rol was het coördineren vanuit de OPS van de A-cie. Dit betekende voor mij dat ik op basis van het radioverkeer keuzes moest maken om ... zoals een KVPOG aan het hospitaal op onze base voor het geval de situatie verder uit de hand liep. Of het waarschuwen van GV-ers omdat in de eenheden die bij het dorp stonden ook mannen zaten die de val Srebrenica hadden meegemaakt en déjà vu op de loer lag.

VERKIEZINGEN

Een positievere gebeurtenis was het zorg dragen voor veilige verkiezingen in ons gebied in samenwerking met OSCE. Hier had ik gekozen voor een uitvoering waarbij er patrouillegang langs stembureaus was met MB's en er op tactische plaatsen een QRF gereed stond. Deze aanpak werd zeer gewaardeerd door de bevolking en het omdat het vrije verkiezingen moesten zijn. De Duitse aanpak in ons nevenvak werd als nogal intimiderend beschouwd omdat

“Onze aanpak werd zeer gewaardeerd door de bevolking.”

zij hadden besloten om voor elk stembureau een Leopard of een Marder te plaatsen "voor de veiligheid". Dit gaf een ander beeld dan gebruikelijk is voor democratische verkiezingen. Los van deze highlights was er de dagelijkse zorg voor de mijn dreiging, waren routes wel goed gecleared of gemonitord en klopten de kaartgegevens wel met de werkelijkheid. >>

KFOR 2

Mijn derde Balkan-tour was die naar Kosovo. Ondertussen was ik hoofd sie S2 geworden bij 41 Afdva. Deze eenheid was aangewezen om KFOR2 te draaien als eenheid met een gebiedsverantwoording. Voor mij niets nieuws maar voor de pure artilleristen duidelijk wel. Daarom werd beslist dat het verkenningspeloton van het 42 BLJ deel zou gaan uitmaken van de missie om zo infanteriekennis in te brengen. Bij de staf werd ook een infanterist als Kapitein Operatiën toegevoegd zodat er meer manoeuvrekennis beschikbaar zou zijn. Deze toevoegingen moesten ervoor zorgen dat artilleristen beter in staat waren op lichte infanterietaken uit te voeren.

Het conflict in Kosovo begon in 1998, in de periode dat het verkpel en ik SFOR 4 deden. Die gezamenlijke periode tijdens SFOR 4 bleek een groot voordeel voor mij als S2 en het verkpel in Kosovo.

WRAAK

De rode draad in Kosovo was wraak. Tijdens het conflict hadden de Serviërs vreselijk huisgehouden onder de Albanees-Kosovaarse bevolking. Meerdere massagraven en totaal vernielde dorpen waren hiervan de stille getuigen. KFOR moest ervoor zorgen dat de rust hersteld werd, de Servische minderheid beschermd werd en de Servische kerken e.d. niet vernield werden. Dat laatste werd gedaan door 24/7 bewaking met pantservoertuigen en KFOR-militairen. Voor ons was het vooral een uitdaging.

Wraakacties konden helaas moeilijk voorkomen worden. In onze periode waren er meerdere aanslagen in de Servische wijk van de stad Orahovac. Een handgranaat- en geweeraanval op een café waarbij doden en gewonden vielen, huizen die in brand werden gestoken en een huis die werd beschoten met een RPG. Zelf moest ik een keer met spoed naar het dorp Velica Hoca om daar als Commander on Scene op te treden. Er waren twee Serviërs vermoord die op het land stonden te werken. Hierbij richtte de woede van de dorpsbewoners zich vooral op KFOR omdat zij niet beschermd konden worden "tegen de Albanese moordenaars". Uit onderzoek bleek echter dat de twee van dichtbij waren doodgeschoten dus het vermoeden bestond dat het bekenden waren geweest.

MILLENIUM

Een ander memorabele gebeurtenis was oud en nieuw 1999-2000; inderdaad het beruchte Millenium. Waar men overal ter wereld klaar zat om de millenium-bug te bestrijden, inclusief onze verbindingelaars, stonden wij met het gros van de afdeling als buffer tussen de Servische wijk en de rest van de stad. Het sterke vermoeden

bestond dat de Albanese Kosovaren hun eerste vrije nieuwjaar zouden vieren door de wijk in te trekken met alle gevolgen van dien. Maar soms krijg je opeens hulp van buitenaf. Allereerst begon het op oudjaarsavond heel hard te sneeuwen zodat veel mensen thuis bleven en vervolgens viel in grote delen van de stad de stroom uit. En zo werd het een rustig Millenium. Ons verkpel van familie de Jager heeft vele verschillende taken mogen uitvoeren. Hun mooiste periode was de tijd dat ze als peloton in een huis aan de rand van de stad Orahovac zaten om van daaruit verkenningstaken uit te voeren. En ik moest als S2 natuurlijk vaak functioneel op visite... De Nederlandse bijdrage in de rol van Mechbat stopte aan het eind van onze tour. Maar het bleef daar nog lang onrustig.

SFOR 15

101 Tkbat was aangewezen om als Mechbat de missie SFOR 15 te doen, met C-cie 42 BLJ als één van de teams. Hoewel ik al een tijd niet meer in Seedorf werkte werd ik toch aangewezen om mee te gaan. De organieke S2 van het tkbat kon niet mee en aangezien ik al ervaring had moest ik die plaats opvullen. Sinds SFOR 4 was er nogal wat veranderd in het gebied. Sisava was weer een drukbezocht skigebied geworden en er waren vele hotels bijgebouwd op plaatsen waar wij tijdens IFOR niet eens mochten lopen. Alle entiteiten bewogen zich vrijelijk door het gebied.

OPERATIES HARVEST EN MOOIRIVIER

Het gaf mij al snel het gevoel van: wat doen we hier nog? Dit gevoel werd versterkt door berichten dat het leger van Bosnië-Herzegovina er aan dacht om een compagnie naar Irak te sturen als onderdeel van SFIR. Het Mechbat hield zich vooral bezig met Operation HARVEST, het vrijwillig inleveren van wapens en Operation MOOIRIVIER, het voorkomen van illegale houtkap en -handel.

Halverwege de missie werd de Mechbat-structuur opgeheven en gingen we over naar MOST (Servo-Kroatisch voor brug), wat stond voor Monitoring, Observing, Search and Targeting. De meerderheid van SFOR 15 roteerde richting Nederland. De kaderleden en enkele manschappen gingen vanuit huizen werken in verschillende steden binnen Canton 6.

CANTON 6

Zelf werd ik plaatsvervangend sector-commandant van Canton 6. En met 22 man vormden we het sector hoofdkwartier in een mooi roze huis in het centrum van Travnik. De militaire voertuigen werden vervangen door Nissan Terrano's en eten deden we niet

meer op de base maar in lokale restaurants. Nogal wat anders dan mijn ervaringen tijdens mijn eerste uitzending. Toch waren er ook een aantal operaties, met Gurkha's en met een Canadees bataljon, die aangaven dat het niet helemaal safe was in het gebied. Dit kwam door de aanslagen van Al Qaida in 2001 (9-11). De operaties

hadden te maken met het opsporen en arresteren van vermeende terroristen. Hoewel de acties op zich wat meer spanning en sensatie meebrachten had ik zelf niet bepaald hetzelfde gevoel als de gebeurtenissen uit mijn vorige uitzendingen.

TERUGBLIK

"Al met al durf ik te zeggen dat er echt wel iets is veranderd gedurende onze aanwezigheid. Aan de andere kant laat de huidige berichtgeving zien dat vreedzaam naast elkaar samenleven een kwetsbaar begrip is. Ook op de Balkan."

Oftewel, het is en blijft belangrijk om niet te vergeten. De slachtoffers maar ook de eigen inspanningen mogen niet vergeten worden. Een goed voorbeeld is te vinden in het recente boek van Dion Landstra "Informatiemakelaar en schietschijf"1 dat ik van harte wil aanbevelen. Een voorproefje is te vinden via <https://youtu.be/JM6CPjReT04> (of google op de titel van het boek).

REÛNIE ZATERDAG, 10 SEPTEMBER 2022

Een mooie dag voor een BLJ-BALKAN reünie. Meer dan 130 deelnemers zijn van heinde en verre afgereisd naar Oirschot om dat bij te praten met elkaar, oude herinneringen op te halen en vooral stil te staan bij het gemeenschappelijke verleden. Met steun van het V-fonds kon iedere deelnemer na een geslaagde middag huiswaarts gaan met mooie nieuwe herinneringen maar ook met een mooie Limburgse Jagers mok.

HUNTERS OP MISSIE!

Een overpeinzing van een PC in Bosnië

Tekst en foto's | Stefan van Herpen, PC-2 C-Team 42 BLJ IFOR-1

In juli 1995 zou het 2e peloton van de Charlie compagnie 42 BLJ de observatieposten M en N in het noordelijk deel van de enclave Srebrenica overnemen van Dutchbat 3. De eerste lichte beroepssoldaten van 42 BLJ zou na de militaire basisopleiding (AMO) in Steenwijk vanuit de kazerne Seedorf afreizen naar Bosnië om de opdracht van Dutchbat 4 op zich te nemen.

VOORBEREIDING IN ONZEKERHEID

Via telegrammen en een telefooncirkel hielden we elkaar op de hoogte omtrent het moment van vertrek terwijl we in ongelof naar de vreselijke televisiebeelden van de aanval op de enclave keken. De val van de enclave zorgde ervoor dat de missie niet door zou gaan. De plunjebalen met extra batterijen, vitaminepillen en schoenpoets werden weer uitgepakt in Seedorf. Na oefeningen met een UN-mindset in o.a. Vogelsang en Weserbergland was er ineens veel onduidelijkheid over een eventuele missie. De witte YPR .50 werd na enige tijd omgeruild voor een groene YPR met een 25 mm kanon. Een oefening, opgezet door OPC smi Louis Breijer, bij het KCT in Roosendaal zorgde voor extra samenhang en de noodzakelijke fysieke prikkels.

NATO MISSIE

Na het tekenen van het Dayton-akkoord in december 1995 werd het duidelijk dat we een NATO missie zouden gaan uitvoeren ergens in het voormalig Joegoslavië. In

“Dagelijks werden we geconfronteerd met de gevolgen van de burgeroorlog.”

Bergen-Hohne werd agressief geoefend met alle wapens van het peloton. We zouden met geweld gaan ingrijpen en geen intimidatie of bedreiging van strijdende

partijen meer tolereren. Oorlogsmisdadigers zouden we arresteren. Een eindoefening in Vogelsang eindigde plotseling nadat soldaat 1 Frank Janssens overleed op het oefenterrein. We vonden hem na een zoektocht in de sneeuw. Het peloton heeft een intensief jaar gehad met veel oefeningen, wisselingen van organisatie (AT en MR bij peloton) en personeel. Jonge mensen werden geconfronteerd met de heftigheid van het conflict op de Balkan. Nieuwsberichten van het sneuvelen en gewond raken van Nederlandse militairen in Bosnië zorgden voor spanningen en stress, binnen het peloton namen enkele soldaten hierdoor uiteindelijk ontslag.

INZET SKENDER VAKUF

Begin januari 1996 vlogen we uiteindelijk naar de Kroatische havenplaats

“Schaden freude”

Split. Na een periode van onduidelijkheid in Travnik werd het peloton ingezet in de omgeving van de Bosnisch-Servische stad Skender Vakuf. We patrouilleerden in bergachtig terrein in een gebied waar nog amper buitenlandse militairen waren geweest. Eerst samen met Britse eenheden met FV107 Scimitars voerden we de eerste verkenningen uit. Vrijwel dagelijks voerden we patrouilles uit, zowel te voet als met de YPR. We controleerden de Bosnisch-Servische eenheden in het naleven van de afspraken die zijn gemaakt tijdens het Dayton-akkoord. In een bepaald gebied mochten, na een bepaalde datum, geen militairen of wapens meer aanwezig zijn. We zochten contact met lokale commandanten en burgemeesters in het terrein ten westen van Skender Vakuf.

VERBLIJF KRUSEVO BRDO

Gedurende de missie zijn we in de laatste maanden ingezet in de omgeving van het Servische bergdorp Krusevo Brdo. Een landelijk en bergachtig gebied ten zuiden van Kotor Varos, het gebied van de 22 Brigade van het 1e Kranjina Corps. We hadden intrek genomen in een verlaten dorpswoning. Gelukkig kon de sld1 Edwin Prijs en sld1 Ronald van den Boom redelijk goed koken. We hadden enkele varkens die onze etensresten opaten, een eigen ops-room, Dragon-opslag, fitness en bar. Het verblijf in een buitenpost zorgde voor een goede sfeer en samenhang binnen het peloton. Na de patrouilles werden de wapens en het materieel onderhouden en had men lol in de pelotonsbar. Brood kochten we bij de lokale militaire bakker. We volgden na enige tijd via de satelliet dagelijks het journaal en iedereen was verliefd op nieuwslezeres Anniko Van Santen. Tijdens de patrouilles ontmoetten we soms patrouilles van andere pelotons uit Runjavica of Skender “Dome”. Humanistisch raadsman Jacques van de Blink was een graag geziene gast op onze post, hij zorgde voor extra sfeer en een gezonde dosis reflectie. >>

“IJzig”

GEVOLGEN BURGEROORLOG

Dagelijks werden we geconfronteerd met de gevolgen van de burgeroorlog. Kapot gescho- ten moskeeën, een continue mijnendreiging, agressieve Servische militairen, vluchtelingen en geplunderde en verlaten dorpen kwamen we tegen op onze patrouil- les. We probeerden het gebied in kaart te brengen en te ontdekken waar de eenheden van de Bosnian Serb Army (BSA/VRS) waren ingezet. Het terrein was zwaar en het weer was extreem, ik zie nog voor me dat de sld1 Sergio Wey met zijn mitrailleur MAG volledig onder de sneeuw verdween tijdens een patrouille. We hebben regelmatig een engeltje op onze schouder gehad gedurende de verplaatsingen door de bergen met de zware YPR. De contacten met de lokale bevolking waren bijzonder.

HUMANITAIRE STEUN

De sgt gnk Henk Zonnenberg heeft met zijn PRGWT een ernstig zie- ke vrouw naar een ziekenhuis gebracht en werd een verloren geweer FAL meteen door een lokale bewoner keurig teruggebracht. We verbaasden ons over de corruptie, geschenken schoolspullen werden doodleuk ver- kocht door de lokale schooldirecteur.

Door de oorlog en de sancties was de Bosnisch-Servische bevolking erg arm. We probeerden lokaal mensen te ondersteunen met bijv. het omhak- ken van een boom en het verzorgen van een koe door de sld1 Olaf Hofkes. De burens trakteerden we op een fel-

begeerd BLJ-trainingspak om de hearts and minds van de lokale bevolking te winnen. Met een peloton moesten we een VRS Brigade controleren. Met tact, humor, soms ook bluf en veel inzet van het peloton is dit uiteindelijk gelukt. We gaven onze taak en gebied over aan 17 PIB, zij kwamen in een gespreid bedje.

CONTACT

In september 2022 hebben de oud leden van het peloton Rene de Haas, Jaco Noorlander, Remkes Lourens, Olaf Hofkes, Ricky Zuijlen en ondergetekende elkaar weer ontmoet tijdens de Balkan reünie in Oirschot. Na een lange tijd was het goed elkaar weer te zien en konden we sterke verhalen uitwisselen. Eigenlijk is niemand veranderd. We hopen dat we in de toekomst meer maten kunnen ontmoeten! Ik ben nog steeds trots op alle mensen waarmee we deze opdracht als team hebben uitgevoerd. Voor mij was het een geweldige ervaring.

LIMBURGSE JAGER IN DEN VREEMDE

Tekst en foto's | Adjutant Johan van der Voort

Regimentsgenoten

Als ik dit schrijf is het alweer 2 jaar geleden dat ik letterlijk mijn stok overdroeg als BA/RA van 42e Painfbat, Regiment Limburgse Jagers. Als ik zeg "time flies when you're having fun" ben ik niet helemaal eerlijk tegen mezelf.. Als ik vandaag de keuze zou krijgen om weer BA/RA van dit geweldige bataljon te mogen zijn was ik gisteren waarschijnlijk al onderweg met het vliegtuig. Ik mis het/jullie nog elke dag!

Maar ... neemt niet weg dat het geweldig is en een eer ons land en Regiment te mogen vertegenwoordigen op Fort Benning, Georgia Verenigde Staten. Voor jullie beeldvorming even kort waar Fort Benning ligt, hoe groot het is, wat er aan eenheden geplaatst is, mijn werk hier en hoe het leven buiten het werk is.

WAAR LIGT FORT BENNING?

Het ligt in de Staat Georgia in het zuidoosten van de VS (zie afb.1). Als men met het vliegtuig land in Atlanta, de hoofdstad van Georgia, is het globaal nog anderhalf uur rijden naar het zuiden over de I (interstate) 185. Deze snelweg gaat letterlijk nog een stuk door op wat wij de kazerne noemen. Een prachtig groot viaduct heet je dan welkom met de woorden "welcome to Fort Benning Georgia". Columbus, de stad waar Fort Benning ligt, telt 200.000 inwoners en word dus gezien als klein. Het ligt net

boven Florida en ik hoor mensen al zeggen "oh nice, de hele tijd lekker weer". Dat is voor een groot deel zeker zo, maar 300 dagen warm weer (35-40 graden) met een

“De kazerne is net zo groot als de helft van de provincie Utrecht.”

luchtvochtigheidsgraad tussen de 75 en 95 % is niet echt bevorderlijk voor een teer Nederlands lichaam.

HOE GROOT IS FORT BENNING?

Fort Benning is qua oppervlakte ongeveer zo groot als de helft van de provin-

cie Utrecht. Ik probeer het nogmaals in perspectief te plaatsen, de kazerne dus is net zo groot als de helft van de provincie Utrecht... het heeft een totale oppervlakte van globaal 798 vierkante kilometer. In totaal huisvest Fort Benning ongeveer 120.000 actieve militairen, familieleden, leden van de National Reserve en civiel personeel.

WELKE EENHEDEN ZIJN ER GEHUISVEST?

De belangrijkste is het Maneuver Center of Excellence (MCoE) welke te vergelijken is met ons OTCMAN. Het verschil is echter dat het MCoE een gemiddelde jaarlijkse output heeft van rond de 70.000 cursisten. Dit is maar liefst 3x zoveel als het totaal aantal mensen werkzaam binnen onze Landmacht. Binnen het MCoE hebben we net als op ons OTCMAN een Infanterie- en Cavallerieschool. De Cavallerieschool beschikt over twee volwaardige opleidingsbrigades en de infanterie maar liefst over vier!! Deze verzorgen ALLE basis- en functieopleidingen voor de operationele eenheden van de US Army of zoals zij het zeggen; "we need to feed the beast" zijnde deze operationele eenheden.

Buiten het MCoE is er een operationeel Bataljon gehuisvest van het 75 Ranger Regiment, één van de paradepaardjes van de US Army. Tevens zit hier de 1st Security Forces Assistance Brigade (SFAB). SFAB's zijn gespecialiseerde eenheden met als kerntaak het geven van trainingen, advies, assistentie, faciliteren en begeleiden van operatiën met geallieerden en partnerlanden. 1st SFAB, de Brigade op Fort Benning heeft als operatiegebied het werelddeel Zuid-Amerika. Verder zitten hier nog de 98th Training Division, the Warrior Training Center, Army Marksmanship Unit, western Hemisphere Institute for Security Cooperation (WHINSEC) en nog een hele hoop kleinere eenheden.

MIJN WERK HIER

Sinds 1 augustus 2021 ben ik werkzaam binnen de US Army als de eerste Liaison Officer met een Onderofficiersrang. Normaal is dit vanaf de rang Majoor. Dit is

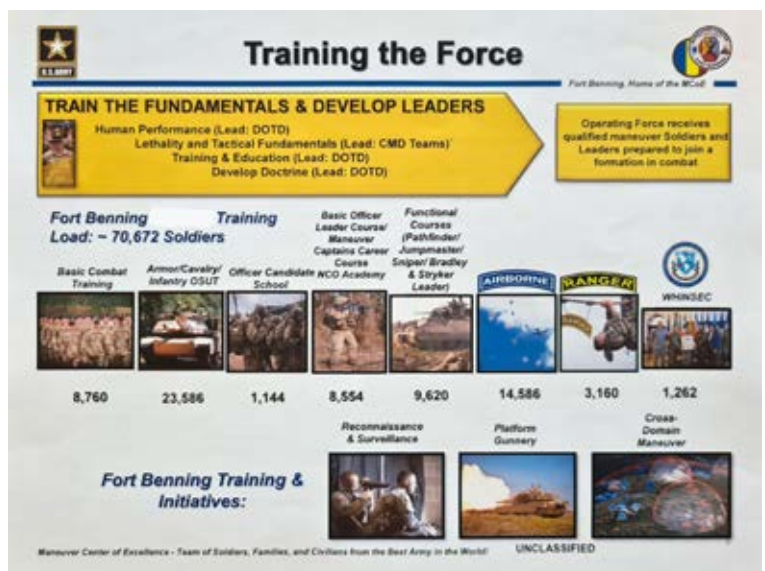
du even wennen voor een hoop mensen, zowel binnen CLAS als de US Army. Mijn werk bestaat uit het opbouwen van contacten, invulling geven aan de informatiebehoefte die wij als Nederlandse Landmacht hebben, delen van ontwikkelingen die plaatsvinden hier in de VS, opzetten van uitwisselingen tussen beide landen, collega's laten deelnemen aan cursussen die hier gegeven worden (b.v. de Sniper Course, Infantry Mortar Leader Course, Ranger Course etc.) en het Faciliteren/begeleiden van cursisten en bezoekers aan Fort Benning.

Dit betekent dat ik veel bij de Brigades en opleidingseenheden hier, maar ook elders in de VS te vinden ben. Regelmatig zit ik dus in een vliegtuig om eenheden dan wel collega's op te zoeken om zaken in beweging te krijgen. Een echte straf dus.... Of wat ze hier zeggen; "Living the Dream".

Een geluk was dat ik voorheen natuurlijk aan de United States Army Sergeants Major Academy (USASMA) gestuurd heb. Hierdoor had ik reeds een netwerk, waardoor mijn werk nu een stuk makkelijker is in te vullen.

HET LEVEN BUITEN HET WERK OM

Zoals het werken hier niet als straf ervaren wordt, is het ook geen straf om hier te wonen en te leven. Bij het opschrijven van bepaalde ervaringen is het niet mijn bedoeling jaloezie te kweken, maar soms is het gewoon als een sprookje. Voor degenen die de film "We were soldiers" met Mel Gibson gezien hebben moet Fort Benning niet onbekend zijn. De film is namelijk hier opgenomen en tijdens bepaalde fragmenten zie je ook waar mijn vrouw en ik nu wonen (afb.4). Ik heb zelfs op dezelfde traprede gezeten als Mel Gibson in het huis van vrienden waar de film in opgenomen is. >>

Beetje vreemd, maar erg bijzonder. Ook hebben de echte mannen van Easy Company (Band of Brothers) hier hun eerste militaire stappen gezet. Fort Benning is immers "the Home of the Infantry". De legendarische Jumptowers waar de Airborne troopers van WWII onder hingen staan naast de wijk waar ik woon.

In onze vrije tijd proberen we zoveel mogelijk van het land te zien. We hebben al verschillende tripjes gehad naar o.a. aan blokhut in de Smokey Mountains, Blue-ridge Mountains, Nashville (Echte aanrader), Graceland (huis van Elvis) in Memphis, een roadtrip door Florida en als klap op de vuurpijl een vakantie naar Hawaii waar ik Pearl Harbor bezocht heb. Dingen waar je normaal gesproken niet eens over nadent.

We rijden in een grote GMC (anders is het te gevaarlijk op de weg), heb een grote BBQ en een smoker gekocht, want de VS is immers het land van vlees. No vegetarians allowed in my house. BBQn is hier tot kunst verheven. Ik ben nu dan ook bezig om het roken

van vlees onder de knie te krijgen en heb onlangs meegedaan aan een sparerib wedstrijd. Tevens ben ik lid van een bierclub die één keer in de maand bij elkaar komt en hebben we eens per maand een Poker night. Verder onderneem je hier dingen die in Nederland wettelijk ook niet kunnen. Regelmatig ben ik terug te vinden op een schietbaan en jagen met Amerikaanse Collega's

Al met al is het een geweldige kans, maar mis ik het bataljon nog elke dag!

Hou jullie haaks en ...
VOOR ELKAAR, ALTIJD!

MOBCOMPLEX OIRSCHOT

Tekst en Foto's | Nico Vroom en Cor Hoek

Een voor velen onbekend stukje van de Legerplaats Oirschot, de RvS kazerne, het "Mobilisatiecomplex. Dat is het al heel lang niet meer sinds het dienstplichtige Leger is vervangen door een beroepskrijgsmacht.

Voor de huidige Limburgse Jager, wat is dat een mobilisatiecomplex? Voor 1992 bestond ons leger uit aanwezige parate eenheden, opleidings-eenheden en eenheden met een mobilisabele status. Die laatste eenheden bestonden niet alleen op papier, maar waren qua middelen als voertuigen, wapens etc aanwezig in zgn mobilisatiecomplexen, verdeeld over heel het land. Veelal gelegen in kleine boscomplexen in oost- en zuid Nederland. Een tweetal was direct gekoppeld aan een grote legerplaats, zoals in onze kazerne in Oirschot. Op de luchtfoto uit de tijd van voor 1992 is duidelijk het aan de toenmalige kazerne aangelegde complex te zien als een soort uitstulping. Overigens is dat al zo sinds 1957. Toen voor een groot leger in opbouw. Inmiddels wordt het "bewoond" door verschillende eenheden van de 13e Brigade. En ook als depot, opslagplaats, voor de Historische Collectie van ons Regiment.

Een van de eenheden die het complex voor 1992 gebruikten was ons voormalige zusterbataljon, "het 16e" Bataljon Limburgse Jagers. Dat bataljon was in 1957 de opvolger van het toen aanwezige 432e Bataljon Limburgse Jagers. Het 16e gebruikte een paar loodsen voor haar bataljons-onderhoudsgroep. Zeker nadat het in 1963 als eerste werd uitgerust met het Franse pantserinfanterievoertuig AMX (één ervan staat nu bij de Historische Collectie) >>

Stil uit de video Donderslag

Depot Historische Collectie RLJ

Een van de monteurs van die groep was de Limburgse Jager Cor Hoek liplg 65-6, die op onze fb-pagina aangaf op het mobcomplex te hebben gewerkt.

IN HET KORT ZIJN ERVARINGEN UIT ZIJN DIENSTTIJD :

Opgekomen in november 1965 in Venlo voor militaire basis opleiding. Na 2 maanden de rijopleiding van 2 maanden, kreeg ik geen rijbewijs maar een rijvaardigheidsbewijs, omdat ik brildragend !!! was. Daarna naar Utrecht voor opleiding tot AMX-monteur. Iedere dag met een GMC van de Kromhoutkazerne naar Soesterberg.

Embleem "het 16"

Vervolgens overgeplaatst naar 16e Painfbat Staf-Staf-Verzorgingscie ondercommando van kapitein Paulusma in Oirschot om de ruim 21 maanden vol te maken. Bij het 16e lagen we in barak 67 (inmiddels afgebroken)samen met de wielmonteurs. Na het appel liepen we naar het mob.complex links achter in de rups werkplaats met sergeant Van Glerum. Om de hoek zat de wiel werkplaats met sergeant majoor

Goemans. Ook in de rupswerkplaats zat de autohobbyclub met als voorzitter kapitein Paulusma. In de avonduren assisteerden we de leden met de reparatie van hun eigen auto's. Een leuke tijdsbesteding voor de avonduren.

WERKPLAATS RUPSVOERTUIGEN

De caduwagen kwam langs, want naar de kantine gaan was te ver lopen. Er was geen toilet, daarvoor moesten we naar de barak teruglopen. Totdat er een soldaat stond te plassen en er een generaal langs wandelde. Opeens was het wel aanwezige toiletgebouw binnen een half uur open, aangesloten regelmatig schoon gemaakt.

Sergeant I van Glerum had zo zijn eigen regels. De dienstplichtige sergeant moest aan een tafeltje midden in de werkplaats zitten.

Tijdens mijn tijd daar kreeg sergeant van Glerum een medaille waar heel de legerplaats voor moest aantreden in eerste grijs op de grote parkeerplaats. Het was een waardering voor iets, wat hij had uitgedacht voor onderdelen voor de AMX voertuigen.

Het was leuk werk, omdat we ook werk deden van TD, omdat die het druk hadden. Bv. Motoren en tracks wisselen. Bij het uit- en inzetten kwam een td kijken of het goed ging en daarna was hij weer weg tot er weer gestart en gedraaid werd.

“Dondersgoed die Herhalingsoefening.”

Stil uit de video Donderslag

Er waren ook 4 KVV-ers bij ons, wat niet goed liep omdat de meeste dienstplichtige monteurs diploma's en ervaring hadden en dat botste nog wel eens.

Als je uit de werkplaats kwam kon je douchen, maar dat was hel slecht geregeld. De douche-ruimte was altijd al dicht en dan moest je je inde barak koud wassen voor het appel.

Tot slot: De AMX was een zeer onderhouds gevoelig apparaat. Er waren regelmatig dingen defect en dan waren er geen onderdelen op voorraad.

MOBILISABEL EN DONDRSLAG

In 1975 veranderde het meest Bourgondische bataljon van "zoepen en toepen", ons aller 16e, in een mobilisabele eenheid. Alle materieel opgeslagen in, ja natuurlijk in het mobcomplex. Beroepspersoneel verspreid oa naar het 17e en 48e bataljoin. Maar ook dit bataljon kreeg ander materieel AMX werd YPR, Dikke Daf werd YA 4440, Nekaf werd Landrover, wapens, radio's etc werden vernieuwd. En zo kon ook ons 16e Bataljon LJ nog eenmaal geactiveerd worden en wel op 31 oktober 1989 kort voor de val van het IJzeren Gordijn voor de laatste oefening Donderslag 19. Honderden oud BLJers van 42 BLJ kwamen per trein naar Eindhoven, werden ingeschreven haalden hun voertuigen en wapens op in het mobcomplex en gingen tweedagen op oefening. Van die oefening is nog een mooi tijdsbeeld gefilmd, wat op <https://www.youtube.com/watch?v=XU3ezksnGvk> te zien is.

DIENSTMEDAILLES EN SPORTONDERSCHIEDINGEN

Tekst | Lkol Herman Vaalburg - Foto's | Lkol Herman Vaalburg en Lkol bd Hans Boetier

Er is een ruime diversiteit aan Nederlandse onderscheidingen welke op het militair uniform gedragen mogen worden. Een aantal hiervan heb ik in mijn twee vorige artikelen behandeld. Een aantal van de overigen die je vrij regelmatig tegenkomt in de medaillesets van leden van het Regiment Limburgse Jagers zal ik kort in dit stuk omschrijven.

Globaal zijn deze onderscheidingen in te delen in twee hoofdgroepen:

1. Onderscheidingen voor langdurige dienst
2. Sportonderscheidingen

Onderscheidingen uitgegeven door of in verband met het Koninklijk Huis en niet meer bestaande onderscheidingen van beide categorieën zal ik niet in dit stuk behandelen.

TROUWE DIENST ONDERSCHIEDINGEN

Onderscheidingsteken voor langdurige, eerlijke en trouwe dienst (Trouwe Dienst medaille)

In Nederland kennen we de Trouwe dienst medaille voor militairen beneden de rang van tweede luitenant. Deze onderscheiding kennen we in 3 variaties, de bronzen medaille voor 12 jaar eerlijke en trouwe dienst, de zilveren medaille voor 24 jaar eerlijke en trouwe dienst en de gouden medaille voor 36 jaar eerlijke en trouwe dienst.

De bronzen en zilveren medaille werden ingesteld per Koninklijk Besluit op 19 februari 1825. Sinds 1825 heeft deze onderscheiding twee afmetingen gekend: 37 mm en 27 mm. Sinds 1928 wordt deze onderscheiding alleen nog in de kleinere maat van 27 mm uitgereikt. Vaak gebeurt dit op een bijzonder appel, waarbij de decorandus ook zijn naaste familie mag uitnodigen. Heel soms, als de decorandus een zeer bescheiden persoon is, wordt de medaille gewoon over het bureau uitgereikt, maar dit verdient niet de voorkeur en doet de medaille ook onrecht.

Sinds 1859 wordt deze medaille ook in goud uitgereikt. De gouden medaille heeft altijd een diameter van 27 mm gehad. In eerste instantie was deze medaille volledig van goud en kon de decorandus hem als een soort extra pensioen te gelde maken. Na verloop van tijd werd de medaille in verguld zilver uitgevoerd en is het appeltje voor de dorst effect geheel verdwenen. In een iets andere vorm wordt deze onderscheiding ook uitgereikt aan de Marine, de Kustwacht, het Loodswezen, de Luchtmacht, Marechaussee en tot 1950 het KNIL.

De voorzijde van de medaille vertoont een wapenschild met hierin de letter W (van Willem I). Van 1952 tot 1980 werd de letter J gebruikt. Na 1980 is dit weer de W geworden. De keerzijde laat een afbeelding zien van militaire wapens en munitie.

Onderscheidingsteken voor eervolle langdurige Nederlandse dienst als officier (Officerskruis)

Ingesteld per Koninklijk Besluit van 19 november 1844 als beloning voor eervolle langdurige dienst als officier van het Nederlandse leger. De onderscheiding wordt uitgereikt na 15 jaar dienst als officier. Na iedere vijf jaren dienst wordt de gesp vervangen door het cijfer 20, 25, 30, 35 of 40. De cijfers zijn in de Romeinse vorm (XV., XX, XXV, XXX etc.)

In eerste instantie werd deze onderscheiding als een gesp uitgereikt, echter per Koninklijk Besluit van 30 december 1866 werd bepaald dat het een volwaardig kruis zou worden. Deze vorm bestaat tot de dag van vandaag. De bijnaam van deze onderscheiding is het Jeneverkruis. Dit omdat de decorandus een flesje jenever ontvangt bij de uitreiking. Bij 15 jaar een fles jonge jenever, bij 20 jaar een iets ouder jenever en zo verder.

Het kruis wordt ook uitgereikt aan officieren van de Marine, Luchtmacht en Marechaussee. Tot 1950 werd het ook aan KNIL officieren uitgereikt. Het heeft 4 armen, is 28 mm breed en 30 mm hoog, is aan de voorzijde versiert en heeft in het

midden een jaargesp (een krans van olijf- en eikenloof) die bevestigd is. De achterzijde is glad.

Het kruis was oorspronkelijk een verguld zilveren kruis met een verguld zilveren gesp waarop het jaartal vermeldt is. Tegenwoordig is het kruis gemaakt van een goedkopere goudkleurige metaalsoort.

Landmachtmedaille

Op 1 september 2002 is de Landmachtmedaille ingesteld. Deze medaille is een waardering voor langdurige operationele dienst. De eisen zijn sinds 2002 gewijzigd. Sinds 2018 moet de militair tenminste n totaal 500 dagen opgebouwd hebben met de volgende periodes:

- De dagen die men op oefening en/of missie geweest is;
- Een periode opgebouwd met blokken van 30 aaneengesloten dagen in operationele dienst (lees plaatsing bij een Brigade of OOCL).

De medaille is van brons en vertoont op de voorzijde het westelijk halfrond met centraal het KL-embleem. De keerzijde vertoont het rijkswapen.

SPORTONDERSCHIEDINGEN

Sinds het begin van de twintigste eeuw ontstond steeds meer de behoefte om sportief bezig te zijn. In 1896 was in Athene de eerste Olympische Spelen. Ook in Nederland ontstonden er rond die tijd vele sportclubs. Diverse sporten waren ook een prima middel om de conditie van de Nederlandse militair omhoog te krijgen. Hierdoor zijn er sinds 1909 van diverse sportonderscheidingen er meerdere geweest waarvoor officieel toestemming is verleend om deze op het militaire uniform te dragen. Enkele onderscheidingen bestaan niet meer of zijn doordat het evenement ophield te bestaan niet meer te zien op het huidige uniform.

- Enkele verdwenen sportonderscheidingen zijn:
- HLO sportmedaille
  - KNIL Vaardigheidsmedaille
  - KNIL Schietster

Op dit moment zijn er vijf sportonderscheidingen die gedragen mogen worden op het Nederlands militair uniform. Dit is best wel uniek te noemen. Zelfs de VS, waar men al vrij snel een medaille kan behalen, kent geen sportonderscheidingen die op het uniform gedragen mogen worden.

Het Vierdaagsekruis.

Dit kruis wordt verleend voor het volbrengen van de Vierdaagse Lange Afstandsmarsen in Nijmegen. Deze wordt elk jaar in de derde week van juli gehouden. De deelnemende militair dient wel aan bepaalde eisen te voldoen als hij in de militaire categorie de vierdaagse loopt. Tien kilogram bepakkings is daar een van. Het volbrengen van de vierdaagse in de burgercategorie levert ook dit mooie kruis op. Bij meerdere geslaagde deelnames komen er kronen en cijfers bij het kruis. Hierna wordt bij 5 x het kruis in zilver uitgevoerd en uiteindelijk bij 10x goud.

Reserve Luitenant-kolonel Hub Mooren oudste deelnemer 2022

De NOC-NSF medaille

Deze medaille, ingesteld in 1913, wordt behaald als de militair een uitgebreid aantal sporten op een goed niveau beheerst en slaagt voor de bijbehorende proef in deze sport. Hardlopen, fietsen, zwemmen en een vechtsport behoren tot de onderdelen. De medaille bestaat uit drie varianten (brons, zilver en goud). Ook hier geldt, hoe vaker behaald, hoe mooier de medaille. Drie keer behalen is een zilveren medaille, vijf keer behalen een gouden.

Het Vijfkampkruis

Dit kruis kan worden behaald door militairen die de militaire vijfkamp conform de eisen van de NOC-NSF aflegt. Het behalen van de vijf onderdelen is niet voldoende voor het ontvangen van het kruis, men moet overpunten halen, dat wil zeggen: beter zijn dan de minimale eis. De minimale eis levert een aantal punten op. Sneller zijn levert overpunten op. Hoe meer overpunten je hebt, hoe hoger de beloning. De hoogste beloning is dit kruis wat al sinds 1931 wordt uitgereikt. Bij het meerdere keren behalen van het kruis ontvangt men een zilver cijfertje voor op het lint.

Het TMPT kruis

Elk jaar organiseert de Koninklijke Vereniging van Nederlandse Reserve Officieren (KVNRO) de Tweedaagse Militaire Prestatietocht (TMPT). De eerste editie was in 1936. Pas in 1952 werd het toegestaan om het kruis op het militair uniform te dragen. Om het kruis te halen moet men sinds 2003 een soort militair parcours afleggen waarbij vele disciplines worden beproefd. Omdat de diverse disciplines nogal ver uit elkaar liggen dient men te fiets hiertussen te verplaatsen. Elk jaar valt zo rond de 30 a 35 % van de deelnemers af. Een goede conditie, een goede fiets en enige getraindheid en ervaring hebben met kaart en kompas zijn enige voorwaarden om aan het einde van dag 2 ongeschonden de finish te behalen. Per dag mag je er maximaal 10 uur over doen.

Elk jaar valt zo rond de 30 a 35 % van de deelnemers af. Een goede conditie, een goede fiets en enige getraindheid en ervaring hebben met kaart en kompas zijn enige voorwaarden om aan het einde van dag 2 ongeschonden de finish te behalen. Per dag mag je er maximaal 10 uur over doen.

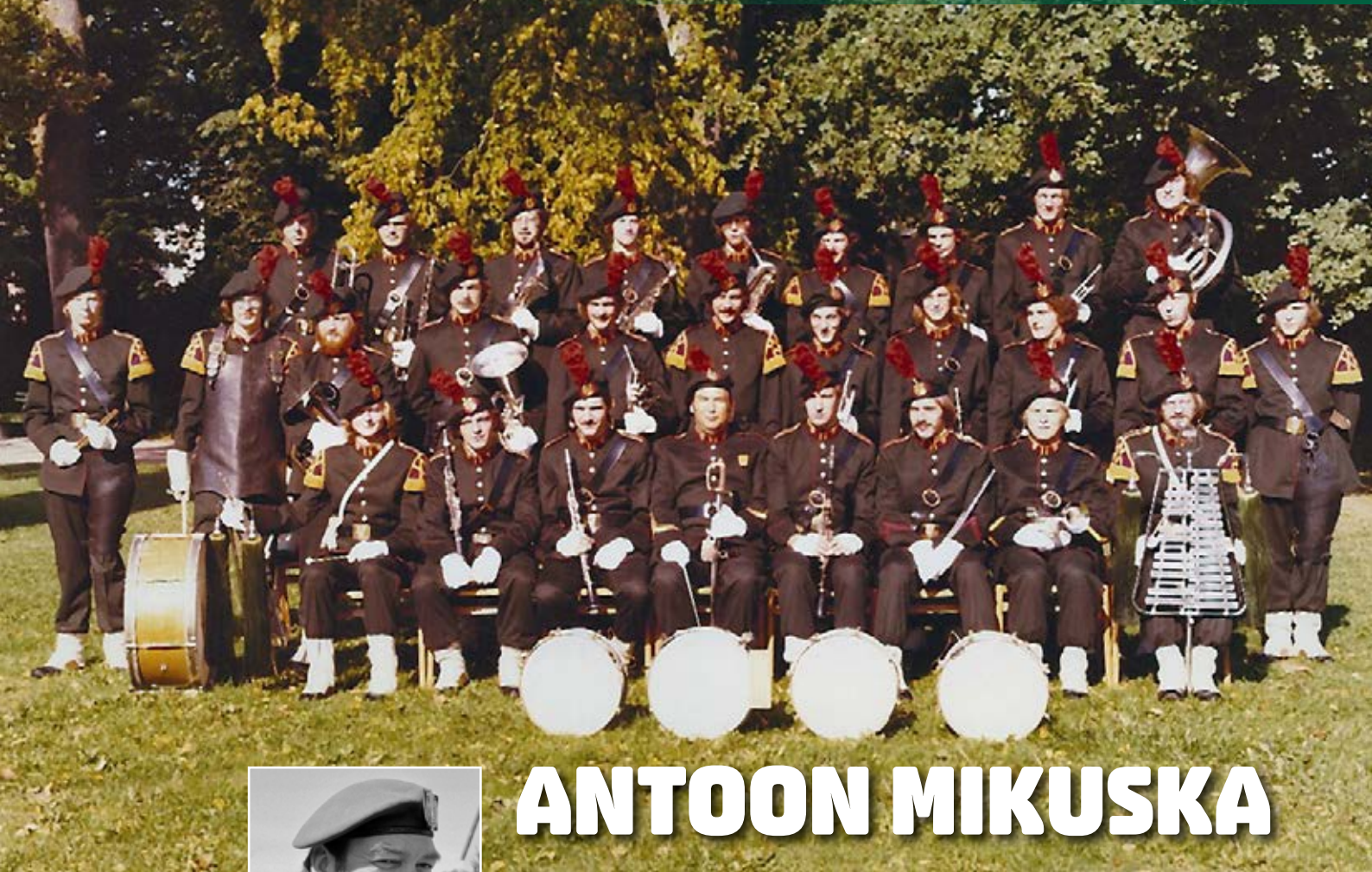

Het Elfstedentochtkruisje

Deze onderscheiding behoeft geen uitleg. Als de Stichting de Friese Elfsteden een elfstedentocht uitschrijft en je behoort tot de kleine groep gelukkigen die mogen starten maak je kans op dit fraaie (maar zeer klein) kruisje. Wel moet je dan eerst de monstertocht van 200 kilometer reglementair afleggen en binnen de gestelde deadline binnenkomen. Het feit dat de laatste elfstedentocht in 1997 was maakt dit tot een zeer zeldzaam te bewonderen onderscheiding op het

Nederlands militair uniform. Pas in 2013 is het kruisje een officieel erkende onderscheiding geworden en vanaf dat jaar is het ook toegestaan om dit op het uniform te dragen.

ANTOON MIKUSKA

Tekst en Foto's: Raymond Jennen

In deze editie aandacht voor een 'man van het eerste uur' in Seedorf; Adjudant b.d. Antoon (Toon) Mikuska. Hij stond aan de wieg van het Fanfarekorps der Limburgse Jagers in de Legerplaats Seedorf in 1967. Momenteel geniet deze pionier van zijn pensioen in Brunssum.

MUZIKALE BEGINSELEN

Toon Mikuska (geboren op 1 mei 1936) wordt op 10-jarige leeftijd lid van de fanfare St. Elisabeth Groenstraat in de gemeente Ubach over Worms (tegenwoordig gemeente Landgraaf) in Zuid-Limburg. Een vrij logische keuze, gelet op de vele harmonieën en fanfares die de provincie rijk is. Hij start op een gedeukte ventieltrombone, schakelt over naar cor/hoorn en uiteindelijk cornet/trompet.

DIENSTPLICHT

Zijn dienstplicht vervult hij als klaroenblazer bij het tamboerkorps van de Garde Fuseliers Prinses Irene te Schalkhaar. Hij gaat daarna verder als korporaal-leerling-muzikant, want 'militair muzikant is een betere baan dan mijnwerker' en wordt gevraagd voor de opleiding tot instructeur, tamboer, klaroenblazer en trompetter. Deze volgt hij in Vught en Den Haag (bij de Koninklijke Militaire Kapel). Na afronding wordt Mikuska in 1961 geplaatst bij het tamboerkorps van het Regiment Menno van Coehoorn te Havelte als Instructeur en Tamboer maître. Tien jaar later wordt hij als derde trompettist gedetacheerd bij de (professionele) Johan Willem Friso Kapel te Assen. Vanuit dit orkest vervangt hij ook wel eens collega's. 'Zo ben ik ook als tambour-maître opgetreden tijdens de taptoe in Delft voor de Johan Willem Friso Kapel', aldus Antoon.

KLAROEN- EN HALVEMAANBLAZERS IN SEEDORF

Hij solliciteert in 1971 naar de positie van Maître du Clairon bij het Klaroen- en Halvemaanblazerskorps van het 42e Painfbat Limburgse Jagers in Seedorf. Eind 1967 is dit >>

opgericht als de 'opvolger' van het roemruchte Tamboer- en Fanfarekorps der Limburgse Jagers in Venlo en het klaroenblazerskorps van het 16e Painfbat Limburgse Jagers in Oirschot. Hij ziet hier wel een uitdaging.

DE TRANSFORMATIE NAAR EEN MUZIEKKORPS

DIE ORIGINAL OSTETALER

Achtergrondinformatie over de heropricting van het Fanfarekorps Limburgse Jagers kan Toon Mikuska wel geven: 'In 1971 heb ik van de sergeant-majoor Appeldoorn het Klaroen- en Halvemaanblazerskorps te Seedorf overgenomen'. In de legerplaats blijkt bij diverse onderdelen heel wat muzikaal talent te schuilen en Mikuska weet hier wel raad mee. Hij verzamelt dit talent voor diverse optredens binnen het militaire ceremonieel, maar ook buiten de kazerne. Tamboers, klaroenblazers, halvemaanblazers en een muzikant met een lyra vormen de eerste bezetting. Aparte optredens in 1972 zijn de deelname aan een Luftwaffe Musikschau en (uitzonderlijk) een grote beëdiging van de Bundeswehr.

Snel rijst alom de vraag waarom er geen compleet muziekkorps is. Met een aantal muzikanten van het korps en muzikanten van andere onderdelen richt de sergeant Mikuska een Egerländerkapel op: Die Original Ostetaler (de Oste is een zijrivier van de Elbe). De kosten van de kleding - compleet met hoedje en veer - zijn voor eigen rekening. Mikuska: 'Op een Koninginnenbal op 30 april 1973 werd door ons ook het Wilhelmus ten gehore gebracht, hetgeen de Brigadecommandant Roos de opmerking ontlokte waarom dat

ook niet bij beëdigingen werd gespeeld in plaats van het vaak niet herkende signaal Wilhelmus.' Antoon informeert de generaal over het verschil tussen een klaroenblazerskorps en een muziekkapel en dat blijft niet zonder gevolg.

BERGEN BELSEN

Op 4 mei wordt in Bergen-Belsen de dodenherdenking nog met een koperensemble verzorgd, maar bij de eerstvolgende beëdiging staat niet het Klaroen- en Halvemaanblazerkorps maar het Muziekkorps der Limburgse Jagers aangetreden. 'Het spelen van het Wilhelmus was voor veel van de aanwezigen een ontroerend moment', aldus Antoon. Het korps krijgt dan ook de opdracht om in het vervolg zo op te treden bij militaire evenementen en ceremoniën.

STROOMVERSNELLING

De Inspecteur Militaire Muziek, wijlen de kolonel Laro komt enige tijd later naar Seedorf voor een gesprek met de generaal Roos en maakt van die gelegenheid gebruik om het Klaroenblazerskorps te inspecteren. In de nieuwe samenstelling worden enkele muziekwerken en het Wilhelmus gespeeld. Dit leidt tot toestemming om het instrumentarium van het voormalige Fanfarekorps en de muziek uit de bibliotheek in Den Haag op te halen en het Fanfarekorps weer gestalte te geven. Daarnaast zegt Laro toe dat hij zal zorgen dat het korps weer in ere wordt hersteld en er weer een kapelmeester en muzikinstrueteur zullen worden geplaatst. Zo komt alles in een stroomversnelling.

FUSION

Toon vertelt: Ik was pelotonscommandant, -sergeant, dirigent en tambour-maître en soms muzikant tegelijk. Later kwam Kees Manders, de trompetsolist, als korporaal hem bijstaan met diverse klussen.' Organisatorisch moet ook nog best wat gesleuteld worden, want het orkest kent een bijzonder instrumentarium met dwarsfluiten, klarinetten, niet behorend bij de standaardbezetting van een fanfarekorps. Tegenwoordig noemt men dit met een duur woord 'fusion'.

In 1974 staan o.a. het NATO-Musikfest in Rotenburg a.d. Wümme en het 15-jarig jubileum van de Panzergrenadierbrigade 7 in Hamburg op het programma. Tijdens de Taptoe Delft spelen de Limburgse Jagers als Halve-

Rotenburg ad Wumme

“Nieuw instrumentarium”

maanblazers samen met het Jachthoornkorps Garde Jagers. In oktober is nog een groot optreden in Rendsburg bij het 4e Internationale Militär Groskonzert bij Fernmeldebataljon 610.

VOLLERE AGENDA

De agenda wordt voller met in 1975 naast beëdigingen, medaille-uitreikingen en commando-overdrachten ook optredens voor en met de Nederlandse gemeenschap in Zeven en omgeving, grote optredens zoals het Winterball der Kampftruppenschule II/III in Münster, de Vörderfestwoche en het 5e Internationale Musik Festival 20 Jahre Bundeswehr achtereenvolgens in Rendsburg, Neumünster en Hamburg. In 1976 is de kapel present bij het bezoek van NAVO-Secretaris-Generaal Luns en bij het bezoek van Z.K.H. Prins Bernhard aan Seedorf.

Mikuska: 'Op oefeningen gingen wij mee om hand- en spandiensten te verrichten, zoals het opzetten en afbreken van tenten. Ook gaven wij tijdens oefeningen hier en daar een concert. Toen we in Kamp Vogelsang in de Duitse Eifel op oefening waren, hebben we op een zondagmiddag in een bejaardenhuis een concert gegeven en we mochten ook mee eten met de bewoners. Dat was in de plaats Heimbach.'

Overigens worden de faciliteiten steeds beter. Zo krijgt men een nieuw muzieklokaal en worden naast bussen zelfs helikopters ingezet om de muzikanten naar optredens te vervoeren. Antoon: 'Het korps is in de nieuwe samenstelling op 15 oktober 1976 per heli naar Venlo vertrokken en is daar opgetreden in een bomvolle veilinghal en er is uiteraard een ontvangst op het stadhuis.' >>

“Fusion”

LP/MUZIEKCASSETTE

Trots is Mikuska op de eerste opname van de kapel tijdens de periode Seedorf. In Hamburg worden in december 1976 opnames gemaakt voor een langspeelplaat en een muziekcassette. De toenmalige sergeant1 staat trots met de mannen in ceremonieel tenue op de hoer. De muziek omvat marsen, dixieland, klassiek, latin en natuurlijk de Limburgse Jagersmars.

Overigens mag ook vermeld worden dat hij componist is van o.a. The 42nd en Menno van Coehoorn, composities voor tamboerkorps met bes-klaroenen.

AFSCHEID

'In 1977 zat mijn tijd in Seedorf er op en ik werd als interim opgevolgd door wijlen de Opperwachtmeester Joop van Ommeren,' aldus Toon. Bij zijn afscheid ontvangt hij de legpenning van de 41e Pantserbrigade uit handen van de commandant brigade-generaal Roos.

Hij kijkt op deze tijd in West-Duitsland terug als een bijzondere diensttijd en een bijzondere belevenis, waarbij hij de medewerking van de diverse commandanten hoog waardeert: 'Zonder deze medewerking zou het niet mogelijk geweest zijn het muziekkorps gestalte te geven. Verder was iedereen blij om bij de muziek werkzaam te zijn, allen waren goed gedisciplineerd en hadden plezier in het maken van muziek en shows' aldus Antoon.

Onze Historische Collectie is niet statisch, dat wil zeggen dat bijna wekelijks er nieuwe attributen, wapens, boeken, foto's, emblemen, medailles, maar ook maquettes etc bij komen. Dat geeft het team weer werk. Immers het moet wel worden geregistreerd, opgeborgen, dan wel geplaatst in de presentatie in een van beide gebouwen. En tevens wordt er onderzoek gedaan. Zoals nu een inventarisatie wordt gemaakt van alle Limburgse Jagers en leden van de stamregimenten de sinds 1813 onderscheiden zijn met een dapperheidsonderscheiding, als de Militaire Willemsorde, Bronzen Leeuw m, Bronzen Kruis of Kruis van Verdienste. Boeken met hun namen komen in speciaal, daarvoor gemaakte vitrines.

Onze Maquettebouwer Rob zit nooit stil altijd weer met een nieuw project bezig. Ditmaal een herkenbare compound van een missie.

Verder ontvingen we van de Nationale Landstorm Commissie nog documenten, boekwerken en oorkondes mbt de Landstorm 1915-1940. En een prachtige grote foto uit 1920 van de kadertraining op de Pietersberg in Maastricht.

Van een petekind van de Overste van Oorschot, commandant van een van de compagnieën in Roermond in 1940 zijn sabel, foto's en medailles. Eerder was al het geklede tenue van de overste aan de collectie overgedragen.

Dus heeft U van Uw diensttijd, missie, inzet nog foto's stuur ze naar foto@limburgsejagers.nl. Heeft U andere interessante attributen, die herinneren en van waarde zijn voor onze toekomstige leden van familie de jager neem contact op met hc@limburgsejagers.nl of bel 040-2665334 op dinsdag of donderdag van 10.00-14.30.

Voor u ligt de 2de uitgave van dit jaar van ons mooie blad "De Limburgse Jager". En dus weer een prachtige terugblik van hetgeen zich binnen het Regiment heeft afgespeeld. Wat mij betreft staat bovenaan onze aanwezigheid in Litouwen. Was het de Bravo compagnie, waar in de vorige uitgave over te lezen was, nu zijn de mannen en vrouwen van de Alfa compagnie die ons vertegenwoordigen in de eFP-missie. Dramatisch is dat op allerlei niveaus gediscussieerd wordt wat nu de status is van de militairen die werkzaam zijn in eFP-verband en dat die discussie na 9 maanden nog niet tot een einde is gekomen. Besluitvorming bij Defensie!

15 september 2022 was natuurlijk weer een bijzondere dag voor het Regiment toen de commando-overdracht op het Vrijthof met de Hoofdwacht op de achtergrond plaatsvond. We hebben op een prachtige wijze afscheid genomen van Ron Plender, met rood erekoord en Rutger Saathof ingehaald als onze nieuwe Regimentscommandant. Vanaf deze plaats nogmaals onze dank aan Ron voor zijn inzet van de afgelopen 3 jaar. En voor Rutger: heel veel succes en op onze steun mag je rekenen.

Dan was er tijdens het Diner de Corps van de officieren een officieel afscheid van Nico Vroom als voorzitter van de Stichting Regiment Limburgse Jagers. Vanaf het moment dat hij in 1992 voor driejaar

Regimentscommandant werd is hij actief geweest als vrijwilliger om het Regiment op allerlei wijze te ondersteunen. Daarom werd hij die avond, tijdens het diner in het zonnetje gezet en werd hij benoemd tot ere-bestuurslid van SRLJ. De ere-bestuursleden samen vormen een adviesraad van de Stichting.

Maar Nico had zelf ook nog een primeur. Ter gelegenheid van de nauwere samenwerking tussen SRLJ en VRLJ die nu samen één bestuur vormen, heeft Nico een voorzittershamer in het leven geroepen. De hamer, die duidelijk voorzien is van het Limburgse Jagers embleem rust op een plateau met de namen van alle voorgangers. Op de kist waar de hamer in bewaard wordt kunnen de oud voorzitter van nu af aan kleine attentie op aan laten brengen ter herinnering aan hun tijd. Ik zal het zelf niet mee maken, maar ik ben benieuwd hoe dat er over honderd jaar uitziet. Nico bedankt voor jouw inzet tot op heden, het is geweldig en nog steeds rekenen we met betrekking tot dit blad op jou!

Dan was er eindelijk na een corona-periode, toen alles op een laag pitje stond, weer een Phaffdag. Nu konden we onze donateurs, die we zo hard nodig hebben om alles draaiende te houden weer uitnodigen. 209 Jaar dat ons Regiment bestaat! In het programma was er ruimte voor onze prachtige Historische Collectie, een presentatie over

de ontwikkeling van wat we vroegen de PSU noemde. Daarnaast natuurlijk de herdenking van al onze gevallen kameraden die ons Regiment kent en waarbij onze strijdkreet "Voor elkaar, Altijd!" ook ten volle van toepassing is. X

Dan hebben het nog niet gehad over een over een vijftal geslaagde reünies en drie mooie herdenkingen. En als ik dit artikeltje schrijf hebben we nog een Diner de Corps tegoed van de Onderofficieren en op 10 december het einde jaar concert van ROLJ, altijd de uitsmijter van het jaar. Het wordt vast weer een mooie uitvoering.

Het bestuur van SVRLJ wenst u mooie feestdagen en alvast een heel goed 2023 waar we elkaar weer hopen te ontmoeten.

Stichting & Vereniging Regiment Limburgse Jagers
Vicevoorzitter Luitenant-kolonel der Limburgse Jagers bd
Cees van der Ploeg

Begiftigd met de Ere-penning van de Provincie Limburg, 11 juli 2017

WAPENFEITEN / VAANDELOPSCHRIFTEN

Breda 1813, **Naarden** 1814, **Quatre-Bras** 1815, **Waterloo** 1815, **Tiendaagse Veldtocht** 1831, **Citadel van Antwerpen** 1832, **Venlo** 1940, **Roermond** 1940, **Zutphen** 1940, **West- en Midden-Java** 1946-1949, **Noord-Sumatra** 1947-1949, **Uruzgan** 2007

OVERIGE ONDERSCHIEDINGEN

ERE-PENNING van de Provincie Limburg 2017
FAHNENBAND Bundesrepubliek Deutschland 2006

INZET VANAF 1950

Koude oorlog (1950-1989) - **Seedorf**: 1963-2006. - **Vm Joegoslavië**: **UNPROFOR-4** (Acie) 1995, **IFOR-1** 1996, **SFOR-4** 1998, **SFOR-8** (A+ Bcie) 2000, **KFOR-2** (Verkpel) 2000, **SFOR-11** 2001, **SFOR-15** (C-Cie) 2003. **Irak**: **SFIR-3** 2004 - **Afghanistan**: **ISAF BG III** 2007, **BG VIII** (A-cie) 2008, **BG IX** (BCie) 2009, **BG XII** 2010 - **Curaçao**: **CidW 6** (Acie) 2011, **CidW 7** (Bcie) 2011, **CidW 16** (Ccie) 2014 - **Uganda**: 2015 **ACOTA** (A, B Cie) - **Jordanië**: 2015 **ATFME** (B, C, D Cie) - **Mali**: 2017 **MINUSMA** (A, B, C, D Cie). **Litouwen**: **Enhanced Forward Presence (EfP)** 2018-2022 - **Afghanistan**: **Resolute Support (RS)** DCie, CCie, BCie en Acie - **Iraq**: **CBMI** Trainingsmissie DCie, CCie, BCie en Acie - **Iraq**: **CBMI Force Protection** Erbil International Airport CCie

ZUSTER REGIMENT

Regiment Chasseurs Ardennais te Marche-en-Famenne, België, Lkol BEM Thiry

REGIMENTSOUDESTE

Brigade-generaal R.J. Querido

REGIMENTSRAAD

RC Lkol R.Plender, RO Bgen R.J. Querido, RegAdj G. Theunissen, Reg Kap M. van den Heuvel secr, Maj bd J. Pluijmen, Lkol bd C.J.M. van der Ploeg.

STICHTING REGIMENT LIMBURGSE JAGERS | SRLJ

Ereleden: Mevrouw M. van der Hoeven, Kap bd K.G.M van Dreumel, Lkol bd N.C.S. Vroom

VETERANEN VERENIGING REGIMENT LIMBURGSE JAGERS | VVRLJ

Erelid: Lkol bd C.J.M. van der Ploeg

STICHTING & VERENIGING REGIMENT LIMBURGSE JAGERS | SVRLJ

BESTUUR • **Voorzitter**: Vacant • **Secretaris**: Lkol bd C.J.M. van der Ploeg • **Penningmeester**: Maj bd J. Pluijmen • **Activiteiten**: Kap bd F.J.W.M. van Hoof • **Administratie**: Aooi G.W.J.M. Geven • **Communicatie**: Aooi bd M.M.B.G. Verbaant • **GORKKL VP**: Maj bd J. Bijl • **Historie**: Vacant • **NOS & WebwinkelRLJ**: Kap bd D.J. Villanueva
Secretariaat p/a Wewelstraat 32, 5901 VC Horst (tel 077-3981854),
Reknr IBAN NL53 RABO 01423.59.696 tnv SRLJ
Contact Algemeen: info@limburgsejagers.nl

HISTORISCHE COLLECTIE REGIMENT LIMBURGSE JAGERS

Bezoek elke dins- en donderdag van 10.00-15.00 via wachtgebouw De Ruyter van Stevenick kazerne te Oirschot, aanmelden per e-mail: jmhvanommen@gmail.com - hc@limburgsejagers.nl
Conservator Historische Collectie RLJ: Lkol bd J. van Ommen
Medewerkers HC: Wmr bd R.H.N. Daemen, LJer bd H. Pook, Kpll bd L. van Es, Lkol bd N.C.S. Vroom
Medewerker beeld en geluid: Kpl1 bd Chris van Straaten (foto@limburgsejagers.nl)
Medewerker Muziek: LJ bd R. Jennen

VERENIGING REÛNIEORKEST LIMBURGSE JAGERS | ROLJ

Repetitielokaal: zaal Linne
Voorzitter: LJer bd M. van Sloun
Dirigent: Dhr Stoffels
Contact: rolj@limburgsejagers.nl
redrolj@limburgsejagers.nl

TAMBOER- & FANFARE KORPS

LJer bd R.Jennen (muz@limburgsejagers.nl)

DEMONSTRATIE-COMPAGNIE

Limburgse Jager bd H.Siddre (hanssiddre1@gmail.com)

432/16 BATALJON

Limburgse JagerJ bd F. Poeth (frankoeth@home.nl)

17 BATALJON

Lkol bd A. van de Loo (a.vanderloo@ziggo.nl)

WEBMASTERGROEP EN FACEBOOK RLJ, 42 BLJ, ROLJ, VVRLJ

Via bestuurslid communicatie
E-mail: comm@limburgsejagers.nl

UITGEVER | TEKST & BEELDREDACTIE

Lkol bd N. Vroom
E-mail: vroom@home.nl, Tel: 043 364 9639
P. Volderstraat 103 - 6231 LB Meerssen

Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, geluidsband, elektronisch of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de uitgever.

